

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 8.—, inozemstvo Din 64.—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela stran Din 1400.—, pol strani Din 700.—, četrt strani Din 350.—. Mali oglasi beseda Din 1.—, stalnim popust

Kaj hoče izvršiti dr. Koroščeva vlada?

Dne 2. avgusta se je predstavila zbrani narodni skupščini dr. Koroščeva vlada. Ministrski predsednik g. dr. Korošec je poslancem in celotni javnosti podal napoved vladinega delovanja za bodočnost.

Napoved naglašja, da bo dr. Koroščeva vlada v notranjosti vlada zakona in reda, dela in pomirljivosti. Nasproti zunanjemu svetu pa vlada miru in prijateljstva.

Cilji dr. Koroščeve vlade v notranjosti.

Uvodoma povdarja napoved marljivo delovanje v skupščini, ki se bo raztegnilo na uvedbo novega davčnega zakona. Uživiljenjen novi davčni zakon bode izboljšal gospodarsko stanje. Nadalje bo uzakonila vlada potom skupščine vse zakonske predloge, ki naj ojačijo našo zakonodajo in ki jih je zakonodajni odbor že izdelal. (Več teh zakonskih predlogov je skupščina sprejela že pri tokratnem zasedenju in jih omenjamo v političnem pregledu.)

Eno glavnih del dr. Koroščeve vlade bode zakon o občinah ter mestih. Posamezna ministrstva bodo v upravi z vso marljivostjo skrbela, da se v najvišji meri razbremenijo osrednje oblasti pri poslih, ki jih morejo nižje inštanice radi poznavanja razmer bolje in hitreje izvrševati. Ako po obstoječih zakonih ne bi bilo mogoče zadostiti željam ljudstva, bo vlada predložila narodni skupščini nove zakonske predloge. Ker nosi ljudstvo velika bremena za državno upravo, je dolžnost, da mu da vlada dobro in pošteno upravo. Vlada se bo potrudila, da državno uradništvo v svojih dolžnostih postopa samo po zakonu, in bo skrbela, da bo ljudstvu naklonjeno in uljudno z njim. O splošnem slabem gospodarskem stanju, ki vlada v celi Evropi, bo vlada pazljivo vodila račune in storila vse, da kmet, obrtnik in industrijalec dobe od državnih oblasti zaščito, podporo in razumevanje. Z vsemi državami bo vlada nadalje sklepala trgovske in pravne pogodbe z namenom, da olajša in okrepi izvoz naših proizvodov, in da stopnjema odstrani nepotrebne ovire naši trgovini. Na srcu bo vladi vedno skrb za državno obrambo, da s tem ohrani svoji domovini potreben mir.

Dr. Korošec naglašja v napovedi, da želi njegova vlada sodelovanje vseh

parlamentarnih skupin in izreka najtežjo obsodbo nad krvavimi dogodki v skupščini dne 20. junija t. l. Ta prežalostni krvavi pojav pa ne sme biti razlog, da bi skupščina prekinila zakonodajno delo, ki je za našo državo tolika potreba. Posebno velika krivica je, če se cele parlamentarne skupine in, kar je še hujše, cel del naroda obtožuje za dela, s katerimi nima nič skupnega in ki ravnotako obžaluje in obsoja ta dogodek, kakor ves kulturni svet. Tako nedopustno poostrovanje odnošajev ne more biti drugačno, kakor škodljivo.

Parlamentarne skupine, na katere se naslanja sedajna vlada, in posamezni poslanci skupin, ki se v naši narodni skupščini zavedajo koristi, ki so nad vsemi strankarskimi in osebnimi interesi, želijo iskreno in tovariško, da se poslanci, ki so ostali izven narodne skupščine brez zadostnega razloga, zopet vrnejo v narodno skupščino na skupno zakonodajno delo. Narodna skupščina je edini kraj za reševanje vseh vprašanj, ki so v zvezi z narodnim in državnim življenjem. Kakor je za zločin z dne 20. junija t. l. odgovoren samo posameznik, ki bo za to odgovarjal pred sodiščem, bodo ti prvaki, ki tega ne uvidevajo, spoznali, da ta zločin ne more postati prepada med brati in ne sme biti ovira za delo v naši skupni državi. Vlada bo zelo obžalovala, če bi se našle tudi take stranke, ki bi, izkoriščajoč ta splošno obžalovan in žalosten dogodek, navajale množice na korake proti ustavi in zakonskim predpisom. Vlada bi ne bila samo le dolžna, ampak tudi voljna, da ustavi in zakonom vedno in proti vsakemu zagotovi veljavnost in spoštovanje.

Delovanje dr. Koroščeve vlade na zunaj.

Napoved dr. Koroščeve vlade razvija ob koncu program, katerega se bo držala ta vlada glede zunanje politike. Ta zunanje-politični program bo nadaljevanje dosedanje zunanje politike brez sprememb. Glavni obrisi te politike so itak znani in ti so: spoštovanje in varovanje stanja, ki se je ustvarilo z mirovnimi pogodbami in krepitev dobrih odnošajev z vsemi državami in ustvarjanje prijateljskih zvez, v kolikor ne obtsojajo z vsemi sosednimi državami. Znani so napor, ki jih je naša država v tej smeri že storila. Gotovo je, da iskre-

no pozdravlja in da se pridruži vsakemu delovanju za ustvaritev velikega mirovnega načrta. Vlada pozna iskreno in miroljubno razpoloženje našega ljudstva in popolnoma računa na podporo narodnega predstavništva pri njenih prizadevanjih v tej smeri.

Program dr. Koroščeve vlade je podan in smo prepričani, da ga bo njegova vlada tudi izpeljala, ako bo podpirana od krepke večine.

POLITIČNI RAZGOVORI

»Grešili smo«, tako je začel razgovor gospodar s svojimi prijatelji. — »Grešili smo, ker smo pisali o tem, da naj bodo Hrvatje pametni, ker sicer se jim zna zgoditi, da bo treba močne roke nad Hrvaško! Kakšno razburjenje je bilo v vseh hrvaških krogih, še celo »Narodna politika« je bila huda. Pa vzroka ni imela! Mi smo želeli in še želimo, da do tega ne pride, toda, če se voditelji Hrvatov ne spametujejo, potem pa naj sami sebi pripišejo, ako bo vlada dolžna in voljna skrbeti za red!«

»Red vendar mora biti«, je odločno pritrdil župan!«

»Seveda mora biti! To, kar pa zdaj Hrvati uganjajo, pa že ni več red, to je pravi škandal. V Zagrebu je imel dne 1. avgusta sejo klub radičevcev in prabičevičevcev. Tu so med drugimi sklenili, da sploh ne priznajo več zakonov, ki jih narodna skupščina sklene. Radič se je kot predpravo za to sejo s posebnim govorom obrnil na Italijo in Madžarsko, ki da sta pravi prijateljici Hrvaške. Seveda je oni odlok in ta izjava povzročila hudo kritiko po celi državi. Ali bi se naj pustilo, da ti ljudje delajo z državo, kar se jim zdi: Ali naj peščica teh ljudi z nasiljem dela zoper 13 milijonov Jugoslovanov? Ni čuda, da so tudi drugi listi pisali o tem, da mora nad Hrvaško, če pride od besed do dejanj, zavladati močna roka. Ponovno rečem, da noben pošten Slovenec tega ne želi, če pa Hrvati to stvar sami povzročijo, pa naj sami kličejo: »mea culpa, moj greh!«

»Jaz pa mislim, da se bodo Hrvati vendar le pomirili in spametovali«, je dejal mešetar, ki je bil pretekli teden na Hrvaškem. »To le mestna gospoda tako vpije, kmet si pa želi mi-

ru! Kmet si želi na Hrvaškem rešitve iz težkega gospodarskega položaja, kmet si želi olajšanja davkov, pa da se mu popravijo ceste, zajezijo reke in potoki, da dobro proda svoje pridelke, kajti revščina na Hrvaškem je še večja kot pri nas. Vprašal sem jih, zakaj ne gredo v Zagreb, kjer Pribičević sklicuje hrvaški narod in ga poziva na upor, so mi odgovorili: »Na pogreb naših dobrih poslancev smo šli, zdaj pa nismo hoteli. Že pri pogrebu nam je bilo težko, ker smo videli grobokopa svobodne Hrvaške stati ob grobu naših ljudi — Pribičevića. Njemu ne verujemo in ne gremo!«

»Prav imaš«, je dejal gospodar, — »kmetovskih ljudi res ni bilo več v Zagreb na demonstracije. Sovražijo Pribičevića, ki se je že vsilil za vodjo Hrvaške. Človek, ki je dal kmete batinati, človek, ki je dal hrvaške voditelje zapirati, človek, ki je sovražil Hrvate in Slovence kar najhuje, hoče danes postati — njihov odrešenik. In če so Hrvatje slepi, ali naj bomo še mi? In če so Hrvatje proti nam hudobni, ali naj jih niti ne zavrneemo? To pravico pa že imamo, da povemo svoje mnenje!«

»Zakaj pa praviš, da so Hrvatje tudi hudobni?« Mož, ki je prišel s Hrvaškega, je stavil to vprašanje.

»Preprost narod ni hudoben. Voditelji pa po večini in nekateri še celo! Prosim, kaj si je izmislil Predavec proti g. dr. Korošču! Izmislil si je, da je leta 1924 dr. Korošec dejal, da gre Slovenija pod Italijo, ker Srbi tako delajo z njo! Tedaj je divjal Pribičević. Tedaj je dr. Korošec lahko rekel, da se nam prehujo godi, če tudi tega, kot Predavec pravi, vendarle ni rekel. Toda, zakaj ta človek, ta Predavec sedaj pride s to neresnico? Zato, da bi zakril pred svetom ono sramotno izjavo Radiča, ki je te dni pozdravljal Madžare in Italijane kot prijatelje hrvaške kraljevine. Pa tudi zato, da bi oblatil dr. Korošca, da bi otežkočil delo v vladi, da bi to vlado vrgel. Kdor tako nastopa zoper našega voditelja, ali je to prijatelj Slovencev?«

»No, hvala za take prijatelje«, je dejal župan. »Si pa že kaj boljšega lahko želimo! Oblastni poslanec Baričević je nam grozil, da bomo cvlili, narodni poslanci pa hočejo nad nami iste čase, ko je Pribičević batinal Slovenijo in Hrvaško! Zdi se mi, da so po svojih besedah na eni strani in svojih namerah nad našim narodom na drugi strani — podobni onemu Turku, ki je dejal: »Ne boj se, brate, ja ču ti samo glavo vzeti!«

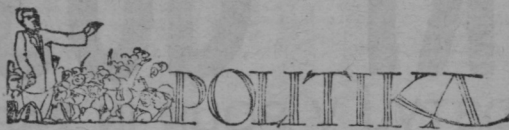
»Glavo jemati, to pa razume Pucelj, ki je mesar«, je dejal šaljivec.

»Saj res, kaj pa on kaj dela?« — Vsesplošno vpraševanje.

»Kaj dela? V Zagrebu zabavlja in dela opozicijo. Da pa lahko v Zagrebu živi, pa si je kar naprej vzel odškodnino, ki jo dobiva kot poslanec. Zdaj lahko dela opozicijo!«

»Le naj jo dela! Je zelo dobro, če je Pucelj v opoziciji in ni minister. Če je minister, tedaj verouk odprav-

lja na vinarskih šolah, če pa je v opoziciji, pa stoji v branu za katoliško vero. Zato le naj bo v opoziciji«, je končal šaljivec razgovor.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada mirno dela. Vlada je šla mirno na delo. Prve dni ni bilo nobenega od opozicije v skupščini. Vse je šlo gladko, sprejeli so zakon o sodnikih in sodiščih. Zavrnilo so nekaj obtožb, ki niso imele nobene podlage. Tudi obtožbo proti dr. Korošču, ki se je sam zagovarjal. Skupščina je vzela njegov zagovor na znanje in mu ponovno izrekla zaupanje. Srbski zemljoradniki so skušali delati kraval, pa se jim ni posrečilo.

Deklaracija vlade. S posebnim navdušenjem je bila sprejeta deklaracija vlade, to je napoved dela, ki ga hoče vlada izvršiti. Cela vrsta zakonov, ki so že nujno potrebni, delo za zunanji mir in za rešitev iz gospodarske krize, obenem pa pomirjenje nepotrebne razburjenja v državi, to je program in delo dr. Koroščeve vlade, ki ga je g. dr. Korošec izrazil v deklaraciji.

Blamirana opozicija v Zagrebu. Isti dan kot je bila sklicana seja narodne skupščine, je Pribičević v Radičevem imenu sklical sejo opozicije v Zagreb. Zagreb je ta dan praznoval. Vse trgovine so bile zaprte, vse hiše so bile v zastavah in — najeti ljudje so kričali po ulicah. Pribičević je mislil, da se bo dalo napraviti celo revolucijo, ki pa je bila le v njegovih izdajalskih besedah. Govoril je tako, da bi takoj zaslužil zapor. Hujskanje, ki ga je on začel, je tako strašno, da druge države vprašujejo, ali je Pribičević že res hrvaški kralj? Dr. Korošec mu je na vse to hujskanje dobro odgovoril. Dejalo je, da ga sicer pusti govoriti, nikakor pa ga ne pusti tako tudi — delati. Teh besed se je Pribičević ustrašil in je še govoriti nehal.

Najgrša politična laž. Ker je Radič zelo nerodno hvalil Italijane in Madžare, je bilo treba to na kak način zakriti. To bi naj izvršil Predavec, hrvaški poslanec, ki si je izmislil zoper dr. Korošca laž, da nas hoče dr. Korošec spraviti pod Italijo in da je dr. Marinkovič plačan, da razbije Jugoslavijo. Tej grozovitni laži pač nihče ne veruje in Predavec sam tudi ne, le čuda, da slovenski demokrati to stvar tako pogrevajo. Njim je pač vsaka laž dobra, da se le dr. Korošec oblati.

Zakon o nošenju orožja je stopil v veljavo. Po tem zakonu bo lahko vsak državljani imel svojo puško, jo je treba le pri občini prijaviti. Zakon je že izšel v uradnem listu in se lahko vsak, ki se za to zanima, na občini pouči, kako je zdaj s tem. Našemu ljudstvu, ki si je v tem oziru želelo več svobode, bo gotovo s tem zelo ustrezno.

Nemci prešli v opozicijo. Ker se gotovim zahtevam nemških krogov ni moglo ustreči, ker so bile pretirane, so šli Nemci — pet po številu — v opozicijo. To seveda nič ne pomeni, kakor tudi to ne, da je socialista Petljan v opoziciji če tudi bi moral biti pravzaprav doma, kakor so socialisti zahtevali, da mora z demokrati držati. — Demokrati se ravno tako besno jeze na zemljoradnike, zakaj so sploh šli nazaj v skupščino, ko so preje rekli, da ne gredo. To Pribičeviću ne gre v račun!

Radič zelo hudo bolan. Sladkorna bolezen se mu je silno poslabšala in so zdravniki prepovedali Radiču vsak poličen razgovor.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Predrzní Italijani. Italija pripušča po vseh velikih mestih demonstracije za »italijansko« Dalmacijo. Na naši meji pa so hoteli imeti orožne vaje, a so izprevideli, da bi to bilo zanje slabo, zato so se premislili.

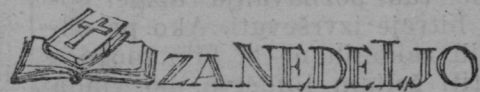
Čehi in Avstrija. Čehom bi pač ne bilo všeč, ako se bi Avstrija priklopila Nemčiji. Zato so Čehi začeli zelo hudo pisati zoper to priklopitev.

Poljska in Litva hočeta vojsko? — Obe državi se pripravljata kar najbolj urno na vojno. Mnogi mislijo, da se ta spor brez vojne ne bo končal. Društvo narodov bo ponovno posredovalo.

Madžarska je začasno popolnoma mirna. Opustila je svoje drzne nakepe, da bi se povečala na račun sosednih držav in uvideva, da je najbolje v miru živeti s sosedi. Če se je spet kaka skušnjava ne loti!

Na Kitajskem je konečno mir, saj ga je ta dežela že tudi zelo potrebovala. Japonska pa je malo jezna, da ni prišla nič na račun.

27. avgust — dan miru, tako se napoveduje, ker bo ta dan podpisan oni znani Kellogov predlog, da naj ne bo nobene vojske več! Bog daj, da bi res tako bilo: nobene vojske več!

Jezik.

O eni stvari govori sv. pismo prav veliko — o jeziku. Človeku bi se hotelo prvi hip to zdeti čudno. A sveto pismo samo nam navaja razlog za to, ko pravi: »Jezik je sicer majhen ud, a povzroči velike stvari. Glej — majhen ogenj, kako velik gozd zažge. Tudi jezik je ogenj, svet krivice.« Res, kolikokrat povzroči ogenj velike reči, kolikokrat je ogenj celi svet krivice. Veliko je na svetu slabega, koliko tega povzroči jezik! Kar si ti svetu, kar si ti bližnjim, ki živijo s teboj, si jim večinoma po svojem jeziku. Kakega pomena zato, da tudi o tebi veljajo besede sv. evangelija: »In je prav govoril.«

Ne govori prav, ki ima polžji jezik. Kakor polž vso pot, po kateri leze, oslini s svojo slino, tako so včasih ljudje, ki vsakega drugega človeka, s katerim pridejo skupaj na svoji živ-

ljenjski poti, oslinijo s svojim jezikom. Naj so kjerkoli: pri delu, pri zabavi, pri pivski mizi, v železniškem vozu, na potu v cerkev, naj govorijo s komur koli, nikdar pač ne mirujejo, da se ne bi dotaknili s svojim jezikom tega ali onega svojih bližnjih. »Si že slišal, ali veš kaj je« je začetek, potem pa pridejo na vrsto vsi: dušni pastirji, občinski odbor, razna društva, sosede do zadnje žene v vasi. Dobra seveda ne vidijo na celem svetu nič — popolni, brez vsake napake so samo oni — temveč le same napake, samo sodijo in obsojajo, pa seveda nič ne pomislijo, ali je tudi res, kar so slišali in sedaj pripovedujejo naprej, nič ne pomislijo, ali sami že tudi niso veliko pridjali. Nič ne pomislijo, kaj bližnjim s tem storijo, koliko jim vzamejo dobrega imena, koliko jim napravijo škode, koliko jim zagrenijo življenja. Oni hočejo imeti svojo zabavo, kaj, če pri tem krvavi bližnjemu srce. A kakor se skoro vsaka stvar navadno že tukaj maščuje, se tudi ta. Vsak količkaj resen in dostojen človek se izogiba in boji takega človeka s slinastim polžjim jezikom, kakor že pravi sv. pismo: »Blebetača se bojijo v njegovem mestu in kdor je nepremišljen v svojem govorjenju, ga sovražijo.«

Hujši je še jastrebji jezik. Če se jastreb spusti med kokoši, ki hodijo lepo skupaj, se vse preplašene razkropijo na vse strani. Tako so tudi ljudje, ki povzročajo med bližnjimi, ki so živeli v lepi slogi, toliko razprtij, preprirov in sovraštva. Pade kje kaka nepremišljena beseda, pa gre tak jastrebji jezik in govori: »Ne veš, kaj je rekel, to pa je grdo, jaz tega ne bi kar tako pustil«, pa se začne krhati staro prijateljstvo. Pride včasih med sosedi kako nesporazumljenje, pa so že zraven taki jastrebji jeziki in hujskajo: »Ti imaš prav, nič ne nehaj« in zanetijo ogenj sovraštva, ki ne ugasne morebiti nikdar več, a oni se smejejo, ko vidijo, da so napravili razdor, da so zanetili ta žalostni ogenj. Kolikokrat se spustijo ti jastrebji jeziki v družine in napravijo tam pravi pekel. Mlad mož in žena se razumeta, sta srečna. Pa začne tak jezik enkrat moža s tako posebnim glasom vpraševati o ženi, in drugokrat pripoveduje ženi s ponarejenim pomilovanjem razne stvari o možu in začne se nezaupanje, slišijo se v prej tako srečni hiši prepiri, uničena je vsa družinska sreča, a tak jezik se raduje, češ, ni trajalo dolgo, se že pripravajo. Ravno tako tudi jeziki delajo razdor med otroci in starši, ki so jim predali gospodarstvo. Staršem grozijo: »Kako slabo gospodarijo, kako slabo skrbijo za vas«, a otrokom govorijo: »Kako so starši sitni, saj vse preveliko zahtevajo« in ko se začne v taki hiši prepir, vsi sosede govorijo okoli: »Tam se stari in mladi ne razumejo.« Sv. pismo pravi: »Če ni več lesa, ogenj ugasne, in če se odpravi podpihovanje, ne bo več preprirov.« Ali ni tako govorjenje prav peklensko delo? In če je Kristus rekel, da bodo ljudje dajali od-

govor o vsaki nepotrebni besedi, kako bodo šele o takem govorjenju.

Najhujši pa je kačji jezik. Kača s svojim pikom zastrupi in če ni hitro pomoči, umori človeka. Tudi človek je s svojim jezikom velikokrat morilec, ne sicer morilec telesa, temveč, kar je še hujše: morilec duše, morilec višjega, božjega življenja v človeški duši. Kakor je prvi zapeljivec s pomočjo kačjega jezika položil v dušo prvega človeka strup in smrt, tako še tudi sedaj to dela veliko ljudi. Godi se to s pohujševanjem. bodisi da človek svojega sočloveka nameno ma zapeljuje v greh, bodisi da govori vpricho njega tako, da z njegovimi besedami padata bližnjemu v dušo strup in smrt. Mislím, da mi o tej tako žalostni stvari in treba veliko besed. Najbolj je silno težko odgovornost takega ravnanja označil Kristus z besedami: »Gorje svetu radi pohujšanja! Pohujšanje sicer mora priti, a gorje tistemu človeku, po katerem pride. Boljše bi mu bilo, da bi se mu navezal mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja.« Tako ostro je Kristus govoril še samo enkrat in sicer o apostolu Judu, ki ga je izdal. Je pa tudi neka sličnost med Judom in pohujševalcem. Juda je izdal Sina božjega njegovim sovražnikom in v smrt, pohujševalec pa tudi spravlja otroka božjega v temo, nesrečo, v dušno, toliko krat celo v večno smrt.

Morebiti se nam zdi ostra ona Kristusova beseda, da bomo o vsaki nepotrebni besedi dajali odgovor. Če pomislimo na posledice, ki jih ima vsako nepravo govorjenje, nam tale beseda postane umljiva. Razumemo pa še tudi drugo besedo sv. pisma: »Ako kdo meni, da je pobožen, pa ne brzda svojega jezika, temveč zapeljuje svoje srce, tega pobožnost je prazna.«

Papeževa beseda krščanskim ženam. Dne 15. julija t. l. je sprejel papež udeleženke velikega ženskega zborovanja v Rimu, nad 10.000 po številu. Izrazil je svoje veliko veselje, da je toliko žen in mladenk, ki so trdno na strani Kristusu in jih je posebno opominjal, da naj pomagajo ravno one v vsem življenju drževati krščansko dostojnost in resnost.

Možje za versko življenje. Pred nedavnim je praznovala železničarska zveza na Francoskem svojo 30letnico. Pri tej priliki je bila v cerkvi Srca Jezusovega v Parizu slovesna služba božja, pri kateri je sprejelo sv. obhajilo nad 1000 mož. — V Italiji so sklenili možje, ki so včlanjeni v Udruženju katoliških mož, da bodo papeževu zlato mašo prihodnje leto proslavili tako, da vsak član pridobi v tem letu še enega novega uda in da bodo priredili veliko romanje v Rim, kjer se bodo poklonili sv. Očetu in mu izročili izdaten dar za podporo semenišč.

Katoliška mladina. V Grenoblu na Francoskem je bilo letošnje veliko

zborovanje francoskih katol. mladeniških zvez. Zborovanja se je udeležilo okoli 2000 doposlanecv iz Francoske. Sprejeli so resolucijo, v kateri se izraža želja, da se v mladeniških društvih še bolj goji nadnaravno življenje z resno molitvijo, večkratnim prejemom sv. zakramentov in duhovnimi vajami.

Boj za otroka. Češkemu ministru prosvete so izročili pretekle dni zastopniki čeških, slovaških in nemških katoličanov spomenico, v kateri zahtevajo pravilno ureditev šolskega vprašanja. Slovaški odposlanci so izjavili, da ne morejo več dopustiti, da bi se v šoli tako teptale pravice staršev, kakor se to dogaja na Slovaškem, kjer hočejo nekateri učitelji popolnoma iztrgati vero iz src otrok.

NOVICE

Nikoli več vojne! Ta klic naj zaori tudi iz naših vrst, tovariši, ko bomo dne 12. avgusta zbrani na Brezjah! Spravno slavje ob desetletnici miru se prične ob 10. uri dopoldne. Pridite vsi! Nimamo plakatov, nimamo sredstev za bučno reklamo, vi sami vrlo agitirajte za naš dan! Od moža do moža, od vasi do vasi; Polovična vožnja po železnicah dovoljena od 10. do 14. avgusta. Slovesnost se bo vršila dopoldne, popoldne boste imeli dovolj časa za razne pogovore, bližnje izlete itd. Tudi žene in otroci lahko pridejo, vendar bodo imeli povsod možje in fantje prednost, vsaj ta dan. Izkaznice dobite že od dne 10. avgusta dalje na Brezjah v samostanu, dne 11. in 12. avgusta pa pri naših odbornikih na cerkvenem trgu. Tovariši, vsi na Brezje, ko tako ljubite vsi to naše divno slovensko svetišče! Na veselo, bratsko svidenje! — Glavni odbor Zveze Slovenskih Vojakov v Ljubljani.

Rentniki-rudarji iz Nemčije. Naša vlada je započela razgovore z nemško vlado, da uredi končno veljavno invalidske rente, penzije in sploh vse podpore, ki pripadajo rudarjem, ki so delali v Nemčiji — po večini v Porenju in na Westfalskem — in ki so se preselili v svojo domovino, ko so postali za rudarsko delo nezmožni. Zadeva se uredi sporazumno med obema vladama za preteklost in prihodnost. V to svrhu potrebuje vlada podatke o vseh rudarskih vpokojenih in rentnikih, ki stanujejo v kraljevini SHS, in dobivajo penzije ali rente iz Nemčije, dalje o onih, kojim so bile že priznane podpore ukinjene, in slednjič o onih, ki so bili s svojimi tozadevnimi zahtevami zavrženi. Navedejo se naj: imena in bivališča, imena rudnikov, pri kojih so bili zaposleni, čas, nosilec zavarovanja, nezgoda, delanezmožnost vsled starosti ali bolezní itd. Rudarsko glavarstvo vabi vse prizadete, županstva, župnijske urade, delavske korporacije, sploh vsakogar, da mu pošlje potrebne podatke, ki so mu znani, in

da opozori prizadete na ta poziv. — Slovensko časopisje se prosi, da objavi in ponatisne poziv rudarskega glavarstva v interesu naših bednih, starih rudarjev. Rudarsko glavarstvo mora odposlati svoje poročilo s podatki in predlogi do dne 25. t. m. na ministrstvo za šume in rude v Beogradu. — Rudarsko glavarstvo za Slovenijo v Ljubljani.

Smrt vzornega moža. Umrl je na Pobrežju pri Mariboru v visoki starosti 76 let splošno znani posestnik Anton Frank. Bil je vsikdar veselega srca in veren katoličan. Kako rad je hodil v cerkev in kako rad je ob majniških večerih molil ob Marijini kapelici tik hiše. Zaradi svoje veselosti in šegavosti ga je vse rado imelo. Bil je priden in delaven kljub svoji visoki starosti in dober sosed svojim sovaščanom. Bil je redko bolan in še do zadnjega čvrst. Po dvadnevni boleznici pa je v četrtek, dne 2. avgusta, ob zgodnjih jutranjih urah, pokrepčan s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal. Bodi mu ohranjen blag spomin! Naj počiva v miru, večna luč naj mu sveti!

Umrl je posestnik Matevž Visočnik na Pohorju, župnija Hoče, star 62 let. Pogreb se je vršil zadnji torek ob veliki udeležbi. — Rodbina Visočnik se zahvaljuje vsem, ki so spremili blagopokojnega na zadnji poti in to pred vsem častiti duhovščini nadžupnije Hoče.

Z odrezano glavo je še vstal. Progovni nadzornik pripoveduje kakor očividec sledeče: V četrtek, dne 2. t. m., sem videl, kako je hitel proti železniški progi med mestom Susedom in Zaprešičem neki neznanec. Mož se je vlegel preko tračnic tako, da bi mu moral vlak odrezati glavo. Stekel sem k njemu, da bi ga rešil, toda zagrebški vlak me je prehitel. Ko dospem do samomorilca, se je storkljajala njegova glava med tračnicami navzdol. Človek brez glave se je nenadoma dvignil, iz vratu pa se mu je pognal curek krvi do dva metra visoko. Ko je vstal, je napravil korak ter se takoj nato zvrnil vznak v jarek poleg tračnic. Samomorilec je 42letni elektrotehnik Josip Schönner, rodom iz Krškega.

Težka železniška nesreča. Na Bavarskem se dogajajo zadnji čas železniške nesreče kar po vrsti. Te dni se je pripetila na bavarski postaji Dinkelscherben ena najbolj težkih železniških nesreč. Na postaji je čakal tovorni vlak, da bi ga prehitel osebni. Ker so bile tračnice napačno postavljene, je zadel osebni vlak z vso silo b. tovrnega. Trije zadnji vagoni tovrnega vlaka so skočili iz tira, pri osebnem vlaku pa se je razbila lokomotiva. Potegnila je za seboj sedem voz, ki so se vsi prekucnili in razbili. 12 oseb je bilo usmrčenih, 28 težko, 23 pa lahko ranjenih. Nekateri izmed težko ranjenih so že med prevozom v bolnišnico izdihnil, tako se je število mrtvih medpotoma povečalo na 16. Udarec obeh vlakov je bil grozen. Osebni vlak, ki je zavozil v tovrnega, je imel 12 vagonov.

Sedem se jih je tako poškodovalo, da ne bodo za nobeno rabo več. Lokomotiva se je zarila v vagone tovrnega vlaka kakor top predmet v ogrado. Jokanje in vpitje ponesrečenec je bilo presunljivo. Iz kotla lokomotive je začela še puhati para, ki je opekla vsakogar, ki se je skušal približati pozorišču nesreče. Morali so čakati, da je para popolnoma izhlapela, šele potem je bilo mogoče začeti z reševalnim delom. Pogled na ponesrečence je bil strašen. Neko ženo so kolesa prerezala da dvoje. Poleg nje so ležali drugi mrlički. Nekim so manjkale roke, drugim noge, tretji so bili brez glave. Smrtno je bil ranjen tudi neki duhovnik, ki se je vozil v svojo župnijo.

Odkritje spominske plošče v Razborju pri Slovenjgradcu. Dne 29. m. m. je bila pri nas lepa slavnost. Bila je slovesno odkrita spominska plošča 28 padlim in pogrešanim vojakom tukajšnje župnije. Imena zajedno z rojstno in smrtno letnico so z zlatimi črkami vdolbena na obsežno, prav fino izdelano ploščo, katera sama je vzdana v okusen cementni, na močni dotalni podlagi stoječi okvir. Slovesnost se je vršila prav lepo. Predsednik pripravljalnega odbora, g. Anton Štumfl, je ob kratkih, jedrnatih besedah odkril ploščo, zakrito v trobojnico, nakar je povzel besedo g. župan Ivan Knez ter pozdravil navzoče in se v toplih besedah zahvalil vsem darovalcem in kdorkoli je kaj pripomogel k temu lepemu spominku. Slednjič je imel govor gospod župnik, ki je utemeljeval pomen spominka padlim. Nato je bila slovesna sv. maša. Ponovno se tukaj izreka topla zahvala vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k temu lepemu spominku!

Nemec v navadnem čolnu preko Atlantskega Oceana. Iz Novega Jorka poročajo, da je dospel Nemeč Romer s čolnom do Virginijjskih otokov, odkoder se meni podati dalje v Novi Jork. Romer je šel na pot preko Oceana dne 28. marca t. l. in sicer iz Lizbone. Radi viharja je moral pristati na južnem koncu Portugalske. Dne 17. aprila je odplul v smeri proti Kanarskim otokom, kamor je dospel po viharji vožnji dne 27. aprila. Dne 2. junija je odpotoval naprej. Sredi Oceana je srečal parnik »Epidaurus« in je na tem obnovil svoje zaloge provijanta. Nato se je usmeril proti Srednji Ameriki in je zdaj že ob njenih bregovih.

Utopljenka na Pobrežju pri Mariboru. V četrtek, dne 2. avgusta, popoldne so potegnili iz Drave mrtvo truplo neke ženske ter jo prepeljali v mrtvašnico. Drugi dan se je dognalo, da je utopljenka Žnuderl Ivana, vdova, stanujoča v Mariboru, pristojna v Št. Ilj v Slov. gor. ter rojena leta 1859 v Jarenini. Vzrok samomora ni znan. Pogreb se je vršil v soboto popoldne, dne 4. avgusta na pobeškem pokopališču. Naj v miru počiva!

Strela je udarila dne 2. avgusta pri posestniku Juriju Soršak v Medve-

cah, občina Majšperk. Poslopje, ki je bilo še s slamo krito, je bilo takoj v plamenu. Na pomoč prihiteli sovaščani so rešili le živino. Štiri prašiči so zgoreli, pa tudi vsa krma in drugi pridelki.

2500 let stari zvon. Misijonska postaja Bergamo je prejela od nekega frančiškana znamenito darilo in sicer 2500 let stari kitajski zvon. Frančiškan je prejel ta zvon od kitajskega generala, kateremu je otel življenje v bitki. Zvon je bil vlit v 6. stoletju pred Kristusom.

Kmečki fant utonil v Dravi. Dne 3. avgusta je utonil v Dravi kmečki fant iz Zabovec pri Ptujju Janžekovič. Z drugimi delavci je bil zaposlen pri regulaciji Drave. Po naključju je zašel bolj na globoko in ni znal plavati. Ko se je začel potapljati, bi ga še bili rešili njegovi tovariši, pa je pripeljal baš v tem trenutku po Dravi splav. Potapljači fant je prišel pod splav in ga je odneslo.

Divje svinje so se v graščinskih gozdovih Jurkloštra tako zaplodile, da ogrožajo vse pridelke sosednih kmetov, posebno v Laški vasi pri Sv. Lenartu. Davčni sluga g. Matko je preteklo nedeljo trikrat streljal nanje, a jih je zgrešil. Kmetje hodijo ponoči s klopotci, zvonci itd. okrog njiv, da prepedijo nepovabljenе goste. Sreski poglavar v Laškem je odredil za dan 15. avgusta lov na divje prašiče v občini Jurklošter in Sv. Lenart. Lovci se vabijo k udeležbi. Prihod na koldvor v Rimske toplice z vlakom dne 14. t. m. ob 19.30, kjer bodo čakali že graščinski vozovi. Prenosišča v graščini in v dveh gostilnah.

Romanje na Sladkogoro. Kakor že vsako leto, bo tudi letos dne 12., 13. in 14. avgusta romanje na Sladkogoro.

Grozen samomor slovenskega rudarja. V Koprivnici je izvršil te dni grozen samomor rudar Josip Milošič, doma iz Celja. Zaradi neke žledčne bolezni je bil tako obupan, da je sklenil končati si življenje. Dal si je pod kapo dinamično patrono ter jo zažgal. Učinek je bil strahovit. Eksplozija je raztrgala Milošiča na drobne kosce. Njegovim tovarišem se je nudil grozen prizor, ko so prihiteli na pomoč. Našli so samo še mlako krvi in mešanico mesa, kosti in drobne, razškrpljene po vsej sobici.

Tristo oralov gozda zgorelo. V gozdu Paridjin blizu vasi Grke je nastal velik požar, ki ga je zanetila iskra iz lokomotive tovrnega vlaka, ki vsak dan dovažja gramoz za dvojni tir na progi Belgrad—Novska. Z zvonjenjem in bobnanjem je bilo priklicano prebivalstvo iz bližnjih vasi, s streljanjem iz pušk pa so obvestili 230 delavcev s proge in gasilno društvo iz Šida. Ker je požar napredoval zelo naglo, je obstojala nevarnost, da preide požar na žitna polja okrog tega gozda. Ljudje so napeli zato vse sile, da požar omejijo. Prizor je bil strašen. Visok plamen in dim se je dvigal proti nebu, tako da so požar videli celo v Sremski Mitrovici, ki je oddaljena od kraja požara kakih 30

km. Zgorelo je okrog 300 oralov najlepšega in najboljšega gozda. Škoda se ceni na več milijonov dinarjev. Pri gašenju so bile 4 osebe težko, 20 pa lažje ranjenih. Tako velikega požara v tamkajšnjih krajih niti ne pomnijo.

Veliki župan mariborske oblasti g. dr. Fran Schaubach je nastopil v sredo, dne 8. avgusta svoj redni letni dopust. V odsotnosti bo zastopal g. velikega župana g. dvorni svetnik Leon Stare.

Škofijska zveza društva »Krščanska šola« v Mariboru ima svoj redni občni zbor v ponedeljek, dne 20. t. m., ob dveh popoldne v društveni sobi v Gledališki ulici 2. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila odbornikov (tajnika, blagajnika, predsednika). 3. Poročilo preglednikov. 4. Volitev ene tretjine odbornikov. 5. Slučajnosti.

Društvo katehetov lavantinske škofije priredi v torek, dne 28. t. m., v Celju, v Slomškovem domu zavoda č. šolskih sester zborovanje s sledečim sporedom: Ob osmih sv. maša. Od pol devetih do enajstih: Referata: a) Nova šola in katehet, dr. J. Demšar; b) katehetski kongres v Monakovem, Ivan Bogovič. 2. Občni zbor lavantinskega katehetskega društva. 3. Slučajnosti. K udeležbi se vabijo gg. katehetje in drugi duhovniki lavantinske in ljubljanske škofije.

30letnica mašništva in 22letnica župnikovanja pri Novištifti je obhajal dne 4. t. m. duhovni svetnik Gotthard Ferme. Pri tej priliki mu je občinski odbor kot večletnemu članu poklonil krasno diplomu častnega občana s primernim nagovorom gospoda župana. Pevski zbor mu je zapel par lepih pesmi in Tesovnik Jozefa mu je poklonila šopek. V imenu kmečke hranilnice in posojilnice v Gornjemgradu, katere ustanovitelj je bil, ga je pozdravil Savinšek Alb. V imenu tretjega reda pa Šinkovec Franca. G. jubilar je povdarjal, da ne išče posvetne časti, ampak le duševni in telesni blagor župljanov. Želimo g. duhovnemu svetniku, da deluje med nami še dolgo let!

POLITIČEN UMOR V ZAGREBU.

V noči od sobote na nedeljo ob pol drugi uri zjutraj je bil v Zagrebu ustreljen srbski urednik lista »Jedinstvo« Vlado Ristovič. Urednik se je mudil v Zagrebu po uredniških in zasebnih dolžnostih. Ristovičevi zagrebški prijatelji so ga svarili, naj ne hodi po zagrebških ulicah, ker ga sovražijo hrvaški vročekrvneži radi njegovih člankov v »Jedinstvu«. Ristovič se ni zmenil za te opomine in je krenil na vrt restavracije »Kolo«. Tukaj so prepoznali Ristoviča hrva-

ški omladinci in vnel se je pretep. V pretepu je bil srbski časnikar ranjen na glavi ter za ušesom in je bežal ves krvav iz restavracije do kavarne »Korzo« in seveda pretepači za njim po ulicah. Pri omenjeni kavarni je ustavil Ristoviča detektiv Planocer in ga branil pred zasledovalci, med katerimi je bil že tudi ubijalec, komaj 23 letni Hrvat ključavničar Josip Sunič. Detektiv je odpeljal ranjenega časnikarja na policijo, od tamkaj pa v bolnico, kjer so ga obvezali. Ko sta se vračala tajni policist in Ristovič iz bolnice, je skočil pred nju zgoraj omenjeni Josip Sunič in oddal na oba iz bližine sedem korakov sedem strelav. Ristovič je obležal na mestu mrtev, detektiva so pa prepeljali težko ranjenega v bolnico. Ubijalec se je skrnil po dejanju, a so ga izsledili in zaprli. Pri zaslišanju je izpovedal, da je ustrelil urednika Ristoviča radi njegovega pisanja proti Radiču in Pribičeviču. S Suničem je bilo aretiranih več drugih omladincev, ker je bil ta umor dobro pripravljen in bo vzrok še večjemu razdorju med Srbi in Hrvati.

Potniško letalo Dunaj—Benetke je dne 2. avgusta moralo pristati zaradi viharja na Ptujskem polju. Nadaljevalo je drugi dan brez nezgode svojo pot s peterimi potniki iz Anglije.

V zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano je še nekaj prostih mest. Zato se podaljšuje rok za sprejemanje do dne 10. avgusta.

Prodaja nedeljskega »Ilustriranega Slovenca« za laški okraj. Ker naši na sprotniki tako vsiljujejo nedeljsko »Jutro« med naše ljudi, se ti opozarjajo, da je sramota za vsakega našega človeka, ki take časopise kupuje. Zato bomo mi poskrbeli, da se bo po naših ljudeh ob nedeljah prodajal »Ilustrirani Slovenec« in vabimo cenjeno občinstvo, da sega prav pridno po njem.

Podpora šolam v Slovenski krajini. Za osnovne šole v Slovenski krajini je dalo prosvetno ministrstvo okrog 190.000 Din podpore.

Toča v Slovenski krajini. To poletje je Slovenska krajina hudo prizadeta po vremenskih nezgodah. Še je prav dobro v spominu nesrečni dan, ko je toča uničila na ozemlju krog 20 vasi vse pridelke. To pa še ni vse. Nekateri kraje je že tretjič obiskala toča. Bodočnost je zelo žalostna. Slovenska krajina tudi v ugodnih razmerah ne pridelala dovolj zrnja, a kaj bo šele sedaj, ko je večji del pridelkov uničen? Oblast je storila, kar je bilo v njeni moči, a vse to je premalo!

Boj med učiteljstvom Slovenske krajine. Učitelji Slovenske krajine že dalje časa bijejo hud boj v »Ju-

tru« in »Učiteljskem tovarišu« na eni strani in v »Novinah« na drugi strani. Enim in drugim bi bilo bolje, ako bi raje v dejanju pokazali, kaka načela zasledujejo; govori se namreč danes toliko, da besedam ni lahko verjeti.

Novice od Sv. Križa na Murskem polju. Najprej nekaj o letini: Žetev je pospravljena in mlatev je v polnem teku. Parni stroji gonijo mlatilnice po vaseh, da je kar veselje. Le žal, da se precej manj namlati, kot smo pričakovali. Ker je vladala huda suša celi mesec julij, je zrno zelo drobno. Pa hvala Bogu tudi zato, da le toče nismo imeli. Danes, dne 6. t. m., smo dobili izdaten dež, ki bo jesenske sadeže še precej popravil. Le otave bo zelo malo. — Pri nas se vse z navdušenjem pripravlja na sv. birmo, ki jo bo prevzvišeni g. škof delil dne 2. septembra t. l. Križevčani, le glejte, da ne bomo zaostali za drugimi farani, kjer se je birma že izvršila. — Dne 19. avgusta t. l. bo opravil prvo najsvetejšo daritev naš letošnji primicijant č. g. Franc Bohanec iz Dobrave. Pridiguje č. g. konz. svetnik profesor Jožef Kardinar iz Celja, tukajšnji rojak. Č. g. novomašniku kot 16. živečemu duhovniku iz naše fare, kličemo: Na mnoga leta! — Dne 3. t. m., okrog 10. ure zvečer, je požar upepelil hišo in vsa gospodarska poslopja Jož. Petovar v Stari Novi vasi. Zgorela je vsa krma, veliko zrnja, slama, vsa perutnina. Obžalovanja vredni pogorelec se priporoča sofaranom v blagohotno podporo!

Zanimivosti od Sv. Miklavža pri Ormožu. V ponedeljek, dne 6. t. m., smo spremili k zadnjemu počitku dobro krščansko mater Terezijo Rizman. Takega pogreba Sv. Miklavž že dolgo ni imel. Dasi je zelo močno deževalo, je rajnico spremljalo na stotine ljudi, ne samo sorodniki, marveč tudi učiteljstvo in sploh vsa miklavževska inteligenca. Prav posebno sta povzdignili pogreb žalostinki ki ju je ob odprtem grobu zapel domači cerkveni zbor pod vodstvom g. organista Fr. Bohanca. Rajnica je bila blaga duša in je uživala pri vseh ki so jo poznali, veliko spoštovanje in ljubezen. Nekako pred enim letom se je prehladila in od tistega časa je bolehalo. Zadnji čas je morala pretrpeti neznosne muke, dokler se je smrt ni usmilila. Zapušča žalostnega moža in štiri nepreskrbljene otroke, ki bodo zelo čutili izgubo zlate mamice. — Cerkevni ključar in podžupan občine Brebrovnik, gospod Jak. Ozmec iz Vinskega vrha, je dobil na zadnji konjski razstavi v Ormožu na lepega konja 400 Din nagrade. Gosp. Ozmec ima kakor pri konjski, tako tudi pri goveji živini zelo srečne roke in z vsake razstave (bil je celo v Ljubljani) prinese kako diplomo ali večjo in manjšo nagrado.

Požar uničil celo vas. V nedeljo popoldne je pogorela lepa vasica Gorenje Jezero pri Cerkniškem jezeru. Pogorelo je dobesedno vse, tudi sadno drevje po vrtovih, ki je kazalo o-

Vsaka slovenska hiša naj ima novo barvano Slomškovo sliko!

Naročajo se pri upravi „Našega doma“, v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 6/l.

bilo sadja. Goreti je začela kopica slame na sredini vasi. Potegnili je veter in raznesel ogenj po celi vasi, ki je bila tekóm 10 minut v objemu plamenov. Človeških žrtev ni bilo, nekaj ljudi se je opeklo, pač pa je našlo smrt v ognju veliko živine, svinj in perutnine. Ogromna škoda še ni precejena.

Primarij dr. Černič ne ordinira do 20. avgusta.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela v juliju naslednje podpore: Alojz Rezman, profesor, 295.—; Anton Kotnik, župan v Skomrah, 41.—; Ludovik Preložnik 100.—; Maks Caf, organist pri Sv. Barbari, 110.—; Dr. Ferdo Lašič, odvetnik, 200.—; Posojilnica v Framu 100.—; Okr. zastop Marenberg 250.—; Dr. Danilo Komavli, odvetnik, poravnina 200.—; Dr. Fran Hojnik, odvetnik, 25.—, 100.—; volilo pokojne Marije Jančar v Lamonoših 25.—; Franc Lom, župnik v Šmarju, 7,5; Anton Kociper, župnik na Ponikvi 7,5; župni urad v Marenbergu 10.—; Franc Ks. Meško, župnik v Selah, 10.—; V. Serajnik, prošt v Dravogradu 8.—; Fr. Božiček, župnik v Kamnici, 7,5; Dr. Val. Mörtl, župnik na Vranskem, 7,5; Ivan Lah, župnik pri Sv. Petru, 7,5; Novak Anton, dekan v Gornjem gradu, 10.—; Hüttner Karol, dekan v Vuzenici, 10.—; A. Mojžišek, župnik pri Sv. Janžu pri Dravogradu, 10.— Vsem darovalcem najlepša zahvala!

Poročila SLS.

Javni shod SLS za Lajtersberg in Krčevino pri Mariboru. V nedeljo, 5. t. m., se je vršil v gostilni Prah v Krčevini javen shod, ki sta ga sklicali obe krajevni organizaciji SLS. Shod je bil zelo dobro obiskan in ga je posetilo okrog 100 mož in nekaj žensk. Priznati moramo, da takega shoda še nismo imeli v Lajtersbergu. Na shodu je poročal v enournem govoru naš narodni poslanec g. Žebot, ki se je še preje udeležil shoda v Sv. Petru niže Maribora. Poročal je o našem položaju pred umorom v nar. skupščini, kakor tudi o dogodkih, ki se do sedaj dogajajo. Govoril je še oblastni poslanec g. Kores, ki nam je poročal o delu v oblastni mariborski skupščini ter navzočim viničarjem razložil novi viničarski red. Obljubil nam je, da bo dal na razpolago eden odtis tega viničarskega reda tudi naši krajevni organizaciji SLS, da bo de zamogla v bodoče svoje člane natančno podučiti o tej uredbi. Zborovalci so vzeli obe poročili na znanje z velikim veseljem in odobrujejo vsa poročila ter so na koncu izrekli zaupnico našem voditelju g. dr. Ant. Korošču, obsodili ostudno pisanje liberalnih listov, pozvali na delo za dobrobit naroda vse delavoljne poslance in za kričaje ter one gospode, ki nočejo priti v skupščino so zahtevali, da se naj njihove dijete ne izplačajo. — Krajevna organizacija v Lajtersbergu opozarja že sedaj svoje člane, da se vrši prihodnji sestanek članov v nedeljo, dne 19. t. m., v gostilni Prah. Na obilno udeležbo ste vsi vabljeni! — Odbor.

Sijajno uspehi shod SLS v Ormožu. V nedeljo, dne 5. avgusta, po rani sv. maši se je vršil tukaj sijajno obiskan shod SLS. Društvena dvorana je bila

natlačeno polna. Govorila sta oblastna poslanca gg. Marko Kranjc ter Janžekovič. Shod je bil sklican zato, da se tudi pošteno prebivalstvo ormoške fare jasno izrazi proti ostudni gonji liberalnega časopisja. Sicer je že shod zaupnikov dne 1. julija izrazil dr. Korošču popolno zaupnico, a vendar je po ponovnih napadih »Jutra« bilo potrebno, da tudi ljudstvo izpregovori svojo besedo. Po poročilu oblastnega poslanca g. M. Kranjca, ki je poročal namesto odsotnega narodnega poslanca g. Bedjaniča o delu in uspehih naše delegacije v parlamentu, in po poročilu oblastnega poslanca g. Janžekoviča, ki je poročal o delu v samoupravi, je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija: »Somišljeniki SLS, zbrani na shodu SLS v Ormožu dne 5. 8. 1928, sprejmejo soglasno sledečo resolucijo: 1. Odločno se pridružujemo silnemu val u gorčenja celokupnega slovenskega naroda proti zastrupljanju našega javnega življenja po liberalnem časopisju, ki je doseglo višek nesramnosti v umazanem pisanju »Jutra« in »Domovine«. 2. Prizadevali si bomo, da kolikor mogoče omejimo število omenjenih časopisov v našem okraju. 3. Podpirati hočemo pred vsem naše pošteno časopisje in njegove naročnike, ter bojno povesod v javnih lokalih zahtevali, da se naši nudi naš »Slovenec« in »Slovenski Gospodar«. K onim obrtnikom, trgovcem in denarnim zavodom, ki imajo samo nasprotno časopisje, ne bomo hodili; 4. Iskreno se veselimo velikega uspeha delavnosti SLS, ki je s svojo dosledno in pošteno politiko v dobrobit države in ljudstva dokazala svojo veliko državotvornost in to tako, da je bil njen načelnik in voditelj slovenskega naroda, g. dr. Anton Korošec, poklican na najodgovornejše mesto v državi. 5. Svojemu voditelju g. dr. Antonu Korošču izrekamo popolno zaupanje in vdanost, kakor tudi vsemu Jugoslov. klubu.« — Naravnost smešno-žalostna je pa bila vloga ormoških demokratov. Ker vedo, da za svoje razgrajanje napram poštenim zborovalcem ne dobe v Ormožu nikogar razen svojih pet pisarniških nastavlencev, zato so naročili kapitalistu Dolanskemu iz Vinice, da pripelje iz sosednje Hrvaške 15 radičevskih razgrajacev. Seveda so ti bratje Hrvati morali na račun svoje politike slišati precej bridkih. Naši pristaši so njihove onemogle izbruhe jeze sprejeli s splošnim smehom, bratu Hrvat u se pa seveda ni zgodilo nobenemu nič žalega. Značilno je tudi to, da so Hrvati potem v razgovoru priznali popolno pravilnost naši politiki, da so pa bili prisiljeni tako delati, ter da so jih nahujskali, da so prišli v Ormož. Ormoški samostojni demokratski oblastneži so pa morali požreti majhno blamažo, da so jih orožniki morali poučiti, da ne smejo na prostem prirejati s svojimi 15 Hrvati neprijavljenega shoda in da sicer počasi toda sigurno nastopa tudi že za njih doba, da bodo morali spoštovati zakonite predpise!

Resolucija, ki so jo sprejeli na de-

kanijski konferenci v Veliki Nedelji zbrani dekanijski duhovniki: 1. Ostro obsojamo prostaško sramotenje voditelja slovenskega naroda g. dr. Antona Korošca, ki je je zagrešilo najprej »Jutro« in za njim »Domovina«. 2. Zastavili bomo ves svoj vpliv, da se to nam nasprotno časopisje med nam izročeni ljudstvu kar najbolj zatre. 3. Z vsemi močmi bomo pospeševali razširjanje poštenega, krščanskega časopisja. 4. Čim bolj nasprotniki slovenskega naroda blatijo in sramotijo g. dr. Korošca, tem bolj ga spoštujemo mi, čim bolj ga nezvesti sinovi slovenskega naroda zaničujejo, tem bolj mu izražamo mi svojo udanost!

Občini Skorišnjak in Velika Var-nica proti »Jutru« in »Domovini«. Podpisani občinski odbori, kakor tudi krajevni odbor SLS, najodločneje obsojamo ostudno in surovo pisanje liberalnih listov. Nad tako surovostjo se zgraža vse slovensko ljudstvo! Pred leti je dr. Kramer v Unionu govoril našem voditelju g. dr. Antonu Korošču: »Vi ste res mož tiste velike ljubezni, ki izpolnjuje Krekovo oporoko in ste mož tistega velikega poguma, ki ga je treba našim voditeljem.« To mi znamo, o tem smo uverjeni, četudi bi »liberalni« gospod te zaslužene pohvale ne izustil! In zato smo ogorčeni, da danes Kramerjevi listi tega moža velike ljubezni in velikega poguma ostudno blatijo! Dr. Korošču bodi v zadoščenje: Kdor blati našega voditelja, blati naš slovensko ljudstvo! Bog ohrani našega voditelja, moža dela in poštenosti!

Občinski odbor Sv. Lovrenc na Dr. polju razglašja: SDS lista »Jutro« in »Domovina« sta na nezaslišano nesramen in bogokleten način v besedi in sliki žalila in sramotila našega voditelja g. dr. Antona Korošca in s tem ves slovenski narod. Podpisani obč. odbor z ogorčenjem obsoja to uprav zločinsko početje ter poziva občane, naj vsak po svojih močeh nastopa zoper te in njim sorodne liste in se izogiblje onih, ki imajo te liste naročene. Našemu voditelju g. dr. Anton Korošču pa izrekamo popolno zaupanje. — Občinski odbor Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

Shod SLS v Belih vodah pri Šoštanju. Na praznik Marijinega vnebovzvetja, dne 15. avgusta, se vrši pri nas po sv. opravilu shod SLS, združen z občnim zborom tukajšnje krajevne organizacije SLS. Na shodu bo ta govorila narodni poslanec g. Vlad. Pušenjak in oblastni poslanci. Somišljeniki vsi na shod!

Shod SLS v Razborju pri Slovenj-gradu. V nedeljo, dne 12. avgusta, imamo pri nas shod SLS. Na shodu, ki se bo vršil po sv. maši, nastopita kot govornika narodni poslanec g. Pušenjak in oblastni poslanci. Vabimo vse, da pridete v obilnem številu na shod!

Sestanek SLS v št. Ilju p. Velenju. V nedeljo, dne 5. t. m., se je vršil zapni sestanek tukajšnje organizacije SLS. Po poročilu oblastnega poslanca

g. Ovčarja je bil sprejet predlog, v katerem se obsoja prostaško pisanje liberalnega časopisja, izreka zahvala in zaupnica poslancem SLS, posebno pa voditelju poštenih Slovencev ministrskemu predsedniku g. dr. Anton Korošču.

Velik javen shod SLS v Laškem. V nedeljo, dne 19. avgusta, bo velik javen shod SLS takoj po prvi sv. maši v Laškem. Govorili bodo minister n. r. in naš narodni poslanec g. dr. Andrej Gosar, poslanec g. Franjo Žebot in drugi. Ker bo to nad vse važno zborovanje za celi okraj laški, je vsak naš somišljenik prav uljudno vabljen!

Občinski odbor občine Šmartno ob Paki je v svoji seji dne 5. t. m. soglasno sklenil, da protestira zoper nečuvvene in umazane napade »Jutra« in njegovih priveskov na osebo našega voditelja g. dr. Korošca, izreka svoje začudenje, da se take infamije smejo nekaznovane vršiti ter izreka svojemu preizkušenemu voditelju v teh težkih dneh tem iskrenejše zaupanje in globoko zahvalo za njegov mukopolni trud v prid našega ljudstva.

Shod SLS v Vojniku se je vršil v nedeljo, dne 5. t. m. po rani sv. maši pred cerkvijo. Navzočih je bilo čez 300 oseb, tudi nasprotniki so bili poleg, posebno socialisti. V enournem govoru nam je orisal g. dr. Voršič iz Celja pogubno Radičevo in Pribiče-vicevo politiko in delovanje naše delegacije v parlamentu s svojim načelnikom, predsednikom vlade g. dr. Antonom Koroščem. Ožigosal nam je tudi nesramno pisanje liberalnih listov. O koncu shoda se je z odobranjem sprejela soglasno resolucija, v kateri se napoveduje bojkot liberalnim listom in zaupanje naši delegaciji v Belgradu ter načelniku g. dr. Antonu Korošču. Resolucija je bila sprejeta tudi z glasovci socialistov in drugih nasprotnikov.

Izjava. Vsled napada »Jutra« ter »Domovine« na g. dr. Korošca ogorčen izjavim, da izstopim iz skrahiran SDS in vstopim nazaj v tabor SLS. — Sv. Marjeta na Drav. polju, dne 28. julija 1928. Greif Franc, pos., Sv. Marjeta na Drav. polju.

Mežica. Prva orlovska prireditelja bode v nedeljo, dne 19. t. m., v Mežici pri Prevaljah, katero priredi koroško orlovsko okrožje. Ker je to prva prireditelja v našem kotu, prosimo, da se vsi sosedni odseki kar največ mogoče udeležijo, kakor tudi druga društva. Za prevoz iz Prevalj in nazaj je preskrbljeno. Vozi ručniška železnica. Po drž. železnici polovična vožnja dovoljena. Bog živi!

Studenci pri Mariboru. Slov. katoliško izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru slavi letos svojo 25 letnico obstoja. V sporazumu s Prosvetno Zvezo v Mariboru se vrši ta društveni jubilej združen s 700 letnico lavantinske škofije v nedeljo, dne 2. septembra 1928 ob vsakem vremenu.

Že danes vabimo vsa bratska društva, da se te proslave udeležijo, če le mogoče z zastavami in naj blagovolijo morebitne svoje prireditelje na ta dan odložiti na poznejši čas. Natančni spored te proslave bomo pravočasno javili ter že sedaj prosimo čimvečje udeležbe.

Sv. Peter pri Mariboru. Tukajšnja skupina viničarjev priredi ob priliki viničarskega tabora, dne 12. avgusta na Gori pri Sv. Petru popoldan ob 4. uri na vrtu gostilne g. Sandeja lepo igro v petih dejanjih »Lovski tat«; po igri prosta zabava s šaljivo pošto. Svira znana godba Neuvirt. Vstopnina 3 Din. Prijazno vabljeni.

Zgornja Polskava. Slovensko izobraževalno društvo »Skala« na Zgornji Polskavi priredi v nedeljo, dne 12. avgusta, to je na lovrenčevo nedeljo, v Društvenem domu pri g. A. Rečnik ob treh popoldne po večernicah tri burke enodejanke in sicer: »Sovražnik ženski«, »Kakšen gospod, takšen sluga« ter »Zamorec«. Sodeluje društveni tamburaški zbor. Prijatelji smeha in poštene zabave, pridite v obilnem številu!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Benediška orlovska srenja ima dne 26. avgusta celodnevno prireditelja pri Sv. Rupertu v Slov. gor. Zbral se bo zopet cvet slovenjegoriške mladine, da manifestira za svoje vzore, da pokaže moč in lepoto orlovske organizacije, ki pridobiva vedno več prijateljev. Na to orlovsko slavnost vabimo že zdaj vse naše prijatelje širom Slovenskih goric! Točen program objavimo prihodnjič. Bog živi!

Sv. Trojica v Slov. gor. Orlovski odsek pri Sv. Trojici v Slov. gor. ponovi na željo slavnega občinstva tridejansko igro »Užitkarji« v nedeljo, dne 12. t. m. pred samostansko dvorano na prostem ob pol štirih popoldne. Pridite!

Sv. Ana v Slov. gor. Orlovska mladina pri Sv. Ani v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 12. t. m., popoldne ob treh v Društvenem domu krasno igro »Divji lovec« v štirih dejanjih.

Sv. Rupert v Slov. gor. Bralno in prosvetno društvo Sv. Jakob v Slov. gor. poseti v nedeljo, dne 12. t. m., naše društvo s svojimi izbornimi igralkami. Nastopijo z lepo dramo, petdejanjo »Junaška deklica«. Med odmori nastopi domači pevski zbor, združen z šentjakobskim. Kdor hoče kaj lepega in vspodbudnega videti in slišati, naj ne zamudi te prilike, ne bo mu žal! Vstopnina je zelo nizka!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Vse prijatelje orlovstva vabi šentlovrenški Orel na svoj javni telovadni nastop, kateri se vrši v nedeljo, dne 12. avgusta po večernicah na Kovačičevem dvorišču. Na sporedu so razne telovadne točke članov, mladcev in naraščaja. Na telovadišču govori brat Tirš iz Maribora. S pečivom in brezalkoholno pijačo bo preskrbljeno. Iskreno vabljeni vsi od blizu in daleč. Bog živi!

Ptujsko orlovsko okrožje v Ptuj sporoča, da je javni nastop preložen na eno nedeljo prej, na dne 19. avgusta in ne dne 26. avgusta, kakor smo poročali. Spored: ob pol 9. uri: zbirališče v kolodvorskem drevoredu; ob ¼ na 9. uro: odhod po mestu; ob ½ 10. uri: sv. maša. Po sv. maši skušnija za javni nastop. Nato obed v gostilni Miha Brenčič. Ob dveh: večernice; ob pol pol štirih: javni telovadni nastop na prostoru športnega kluba za mestno plinarno. Nato prosta zabava na telovadišču in v gostilni Brenčič. Zato: vsak fant, vsako dekle, vsak mož, vsaka žena, vsi na javni nastop v nedeljo, dne 19. t. m. v Ptuj! Godba bo igrala iz Ptuja. Prijatelji naši vsi na Ptuj, ne bo vam žal! Torej na svidenje na okrožni prireditelja v Ptuj! Bog živi!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Hoteč pokazati sad svojega tehničnega dela, prireditelja naši

Orli javen telovadni nastop na vrtu gostilne g. Muhiča v nedeljo, dne 12. t. m., popoldne po večernicah. Vsi somišljeniki, posebno iz sosednih župnij in iz Ptuja, uljudno vabljeni! Bog živi!

Sv. Vid pri Ptuj. Naša Marijina družba se pridno pripravlja na proslavo svoje 25 letnice v nedeljo, dne 12. avgusta. Iz Maribora prihiti k nam vič. g. kanonik Čašl. Med slovesno sv. mašo bo skupno sv. obhajilo vseh družbenic; po sveti maši bo pa zunaj slovesno zborovanje z prepevanjem Marijinih pesmi. Po končanih govorih sledi lepa in kratka slika s petjem: Venčarica. Uljudno vabimo vse okoliške Marijine družbe, da se slavje udeležijo. Na svidenje v nedeljo, 12. avgusta v Sv. Vidu!

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru vprizori v Katoliškem domu v dneh 12., 15. in 19. t. m. ob 3. uri popoldne in ob 8. uri zvečer prekrasno kinopredstavo Brat Sv. Frančišek, ki je v vseh velemestih vzbudila največje zanimanje. Zatorej ne zamudite ogledati si življenje in delovanje tega svetovno slavnega svetnika.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Turška nevarnost preti Sv. Juriju! Za nedeljo, dne 26. t. m., so se namreč napovedali Turki, ki nastopijo v krasni narodni igri »Miklova Zala« v osmih dejanjih, ki jo vprizori bralno društvo v uti g. Pergerja. Pripravite se že zdaj na dostojni sprejem turških gostov! Bog živi!

Konjice. V nedeljo, dne 12. t. m., se vrši v Konjicah orlovski dan za Zgornjo Dravinjsko dolino. Prihiteli bodo ta dan fantje, dekleta, Orli, Orlice, Mladci, Mladenke, Orlički in gojenke od vseh strani: iz solnčnega Čadrama in iz Oplotnice, prijaznih Žic ter sosednjih Loč, pa še iz oddaljenih Makol, tako da bo to res dan naše mladine! Prijatelji, pridite! Pridite, da slišite pesem iz mladostnih prsi, pesem, ki jo bo prepevalo pri sv. maši članstvo in naraščaj celega okrožja. Zgrinjajo se vrste naše... To bode prvič, ko se bodo glasovci Orlov in Orlic, gojenk in mladenk, mladcev in orličev enega okrožja v cerkvi strnili v eno misel: Združeni zapojmo: Hvala Jezusu, ki v nas živi! To bo ena najlepših točk dneva. In popoldne! Mladost bo na telovadišču. Sveža mladost! Prijatelji, prijateljice! Vabimo vas! Pridite v Konjice! Tudi za razvedrilo bomo poskrbeli!

Poljčane. Veselimo se že orlovskega dneva, 12. t. m., v Konjicah! Radi gledamo svežo mladost, ki se kaže v javnih nastopih orlovstva. Tudi mi bi radi pozdravili Orle v svojem kraju, da bi zbudili tudi našo župnijo. Zato, Orli, pridite tudi k nam! Najprej pa gremo mi k vam, v Konjice, da se ob vašem slavnostnem dnevu tudi sami navdušimo! Na svidenje v Konjicah! Potem pa v Poljčanah!

Na Brinjevi gori imajo v nedeljo, dne 19. avgusta t. l., Marijine družbe konjiške dekanije veliki shod. Začetek ob 10. uri dopoldne. Razen drugih govornikov bodo nastopile iz vsake župnije zastopnice z govori. Mladenke se že prav pridno pripravljajo za ta nastop. Le pridite, družabnice, v prav obilnem številu! Najprej bo v cerkvi, potem pa na prostem. Po končanem zborovanju bodo še večernice.

Celjsko orlovsko okrožje ima svojo letno prireditelja v Petrovčah na Velike maše dan 15. avgusta. Vabi vse ljudi, pred vsem pa seveda Savinjčane! V prvi vrsti pa vabimo Orle, da pohitijo z nami na ta dan v prelepe Petrovče, da manifestirajo za svoje vzore! Bog živi!

Vojnik. Na tomboli orlovskega odseka v Vojniku se dobi za 2 Din novo moško kolo, damsko kolo, sadni mlin in še 12 glavnih dobitkov ter še mnogo manjših. Po tomboli bo prosta zabava ob sviranju prvovrstne godbe; pri prosti zabavi se bo točilo

izredno dobro vino iz Brezovice od g. I. Kramarška. Nikdo naj ne zamude te prilike in pride na tombolo v Vojnik. Bog živi!

Gornja Ponikva. Lovrenčeva nedelja (t. j. 12. avgusta) bo nam Ponkavljanom prav prijeten praznik. Ob pol 10. uri se vrši slovesno opravilo s procesijo z Najsvetejšim. Popoldne ob 3. uri pa nam bodo pokazali naši fantje in dekleta vso svojo energijo pri krasni narodni igri »Miklova Zala«. Mislim da ni treba k tako krasni igri nikogar vabiti, ampak da že morata besedi »Miklova Zala« sami pritegniti vsakega, ki se hoče razvedriti, zlasti pa se naučiti od Zalike ljubezni do slovenske grude. — Srednjevaški tamburaši nam hočejo proizvajati svojo lastno umetnost. Pevski zbor nam bo zapel dve pesmici. Vse bo lepo in zanimivo! Zato pa fantje in dekleta iz sosednjih župnij, ki čutite v sebi mladost, pozdravljeni od naših fantov in deklet.

Možirje. Dne 19. t. m. bo proslava 20letnice kmečke hranilnice in posojilnice ter izobraževalnega društva. Na dnevnem redu bodo razni govori, petje, tamburanje, srečlov s krasnimi dobitki. Vabi se občinstvo k obilni udeležbi!

Listnica uredništva.

Sv. Martin na Pohorju. Si ne moremo predstavljati, da bi res obstajalo gasilno društvo. Najbrž je ta organizacija le samo na papirju! — Vojnik: Eden dopis tožljiv in radi tega ga nismo priobčili. — Nazarje: Dopis ni razumljiv niti uredniku, kaj šele širši javnosti. — V sredo zjutraj smo prejeli toliko dopisov in obvestil, da jih ni bilo mogoče spraviti vseh v to številko. Pridejo na vrsto prihodnjič.

Rešitev ugank. Poveljnik je imel 17 vrst po sedem vojakov. Zračunaj, če je res!

Nova uganka: Ako bo prišlo, tedaj ne bo prišlo. Ako pa ne bo prišlo, tedaj bo prišlo. Kaj je to? — Kaj je boljše: voda z vinom, ali vino z vodo?

Zaupanje v zdravnika. Bilo je na bojnem polju. Vojaški zdravnik je šel od vojaka do vojaka, ki so ležali ubiti na poljani, ter jih je zaznamoval s kredo. Sanitejci pa so nosili te zaznamovane v skupen grob. Ko so zopet enega prinesli do groba, se je ta nenadoma oglasil, ker se je zbudil iz nezavesti: »Nikar, jaz sem vendar živ!« — Toda sanitejci so mu odgovorili: »Kaj, to naš doktor že bolje ve«, pa so ga vrgli v grob.

Mati: »Zakaj se jočeš, Ivanček?«

Ivanček: »Tu je samo še en kos po tice. Tako za ubogo sestrico nič ne bo ostalo!«

Dva gospoda se srečata:

— Kako se počutiš?

— Hvala, za silo gre.

— Lani si zračne gradove zidal, a kaj pa sedaj počenjaš?

— Nova nadstropja zidam na nje!

Čuden občutek. Potepuh je stopil k dami, o kateri je vedel, da je silno bogata in še sama: »Gospodična, ali

me vzamete za moža?« — Ta, prese-nečena nad tem, ga vpraša: »Kako pa vi pridete do tega, da me kaj takega vprašate, ko vendar veste naprej, kako vam bom odgovorila?« — Potepuh: »Res sem to vedel naprej, toda jaz sem hotel imeti enkrat občutek, kako je, če človek naenkrat izgubi milijon, kakor sem ga jaz sedajle, ko ste me odbili!«

Neroden Franček-pijanček. Franček je dobil pravico pri gospodu župniku, kjer je pomagal mlatiti, da je hodil v klet po vino. Ker pa se je gospod župnik bal, da bi se ga Franček v kleti ne nalezl, mu je napravil s kredo križ čez ustnice, toda tako, da se ni nič poznalo, kar pa Franček ni vedel. V kleti je našel Franček kredo na sodu. Zdaj si ga je na debelo privoščil, nato pa naredil s kredo križ čez ustnice. Ko je prišel nazaj, so se mu vsi smejali, posebno gospod župnik, ki je povedal, kako je Frančka ujel in ga ni pustil več v klet.

Ljubezniv mož. Mož in žena pride-ta do brvi. Mož natira ženo naprej: »Stopi na brv, da bom videl, če dobro drži!«

Umni sadjar. Učitelj: »Kdaj je najboljši čas za trganje sadja?« — Učene-c: »Kadar ni gospodarja doma!«

Praktičen ženin. Nevesta: »Ti, moj oče nama da takoj po poroki 1 milijon v banko.« — Ženin: »Potem pa greva jutri dopoldne k poroki in ne šele zvečer.« — Nevesta: »Zakaj?« — Ženin: »Zato, da oče že jutri dopoldne položi milijon v banko, da se pozneje ne premišli, banke so pa samo dopoldan ožprte.«

Milo za drago: »Prvi: »Ti, tvoja ušesa so pa vsak dan daljša!« — Drugi: »Kaj ne, iz mojih ušes in pa tvoje pameti bi se dal napraviti en kapitalen osel!«

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.10 Din.

Dne 9. avgusta pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 8.0150—8.0450.

100 italijanskih lir za 296.50—298.50.

100 madžarskih pengov za 9.9235.

1 ameriški dolar za 56.83—57.93.

100 francoskih frankov za 221.57—223.57.

100 nemških mark za 13.5610—13.5910.

100 čehoslovaških kron za 168.26—169.06.

Cene lesu in poljskim pridelkom. Ljubljana.

Les: Zaključena sta bila dva vagona hrastovih podnic, fko vag. nakl. postaja po 1150. Tendanca nespremenljiva. — Dež. pridelki: (Vse samo ponudbe, slov. post. plač. 30 dni, dob. prompt.) Pšenica baš. nova 79—80 kg, 2%, 290—295, pšenica za avg. 297.50—300, za september 300—302.50, moka stara 0 g bl. fko. Ljubljana, plač. po prejemu 520—525, moka nova 455—465, koruza 350—352.50, oves, nov, za avgust 265—270. Zaključeno je bilo 6 in pol vagonov koruze. Tendanca nezpremenjena. — **Budimpešta.** Tendanca medla. Pšenica: okt. 28.90—28.70,

zaklj. 28.70—28.72, marec 31.04, zaklj. 31.04—31.06, maj 31.76—31.60, zaklj. 31.58—31.60. Rž: okt. 26.50—26.36, zaklj. 26.38—26.40, marec 28.40—28.30, zaklj. 28.30—28.32. Koruza: maj 27.10—27.04, zaklj. 27.04—27.06.

Mariborski trg, dne 4. avgusta 1928. To pot je bil trg zopet izredno dobro založen in obiskan. Bilo je 13 svinjino, 34 s krompirjem in zelenjavo in 20 z jabolki in hruškami naloženih voz. Cene mesu so ostale skoraj neizpremenjene, drugim stvarjem več ali manj padle. — Tudi perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 800 komadov, radi česar so bile tudi tu cene nizke in sicer piščancem Din 10—20, kokošim 30—45, mladim racam in gossem 30—60, domačim zajcem 10—25, zajcem srebrnjakom 25—150, Angorazajcem 50—100, kozličem 75—100, 1 ovci 150, domačim golobom 30—50, grlicam 35—50 za komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene krompirju Din 5—6 za mernik (7½ kg), oziroma 1.50—2.50 za kg, kislemu zelju 3.50, paradižnikom 12, kumarcam za vkisanje 7—8, hrenu 7—8, zeleni papriki 7—10, fižolu v stročju 10—12, maslu 36—60, siru 25—80 za kg. Karfiolu 5—10, zeljnatim glavam in glavni solati 0.50—1.50, kumarcam 0.50—3, bučam 2—4 za komad. Sadju: marelicam 12—16, breskvam 18, melonam 10—30, hruškam in jabolkam 6—8, slivam 14, grozdju 26—28, rigoletom 6 za kg, jagodam 20, borovnicam 3—4, ribezlu 6—8 za liter. Cvetlicam 0.25—5. Z lonci vred 10—50 za komad. — Lončena, lesena in kloparska roba Din 1—100, brezove metle 2.25—5, lesene grablje 6—8, cepci in držala za kose in sekire 8—10 za komad, 2 kočiji po 2500 in 300 Din.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 1. avgusta je bilo 17 voz sena, 7 slame, v soboto, 4. t. m. pa 9 sena in 7 slame na trgu. Cene so bile senu Din 55—70, slami pa Din 35—45 za 100 kg. Slami tudi Din 1.25—1.75 za snop.

Gospodarska obvestila.

Kmetijsko-gospodinjstva šola v zavodu č. šolskih sester v Mariboru začne novo šolsko leto začetkom meseca spetembra t. l. in traja deset mesecev. V šolo se sprejemajo dekleta, ki so dopolnila 16. leto, so lepega obnašanja in telesno ter duševno zdrave. Prošnji za sprejem, ki je kolka prosta, naj se priloži krstni list, izjava staršev ali varuha, da poravnajo stroške šolanja. Prošnje se vlagajo na predstojništvo šolskih sester v Mariboru, Strossmajerjeva ulica 15.

Ogledi in premovanja goveje živine v mariborski oblasti. Oblastni odbor se je odločil prirediti goveja premovanja po sodnih okrajih. Letos pridejo na vrsto sledeči sodni okraji: 1. Za marijadvorsko in pingavsko pasmo dne 4. septembra v Mariboru, za marijadvorsko pasmo dne 15. septembra pri Sv. Lenartu in dne 18. septembra v Šoštanj. 2. Za pomursko pasmo dne 12. septembra v Šmarju in dne 13. septembra v Kozjem. 3. Za simodolsko pasmo dne 6. sept. v Murski Soboti in dne 20. septembra v Čakovcu. Kmetovalci se vabijo, da si razstavljeno živino v velikem številu ogledajo. Take prireditve so zelo poučne in dajejo sliko o stanju živinoreje in dajejo pobudo za izboljšanje iste.

Važno za občinske urade in živinorejce. Oblastni odbor mariborske oblasti oddaja bike plemenjake po znižani ceni. Oddajali se bodo biki le

one pasme, ki je za dotični kraj določena. Vpoštevajo se v prvi vrsti občinski uradi, kjer bikov primanjkuje; nadalje bikorejske zadruga in druge delujoče rejske organizacije. Tiskovine (zavezna pisma) za prošnje se dobijo pri vseh sreskih poglavarjih in okrajnih zastopih mariborske oblasti. Biki se oddajajo običajno v starosti od 1 do 1½ leta, a največ do dve leti stari. Podpora znaša eno tretjino rejske cene, ki je po kakavosti bika vedno nekoliko višja od tržne cene.

Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru vabi vse svoje člane in prijatelje sadjarstva na tečaj za okulacijo (očesljanje) dreves, ki se vrši na praznik Vnebovzvetja, dne 15. t. m., v društveni drevnici na Rajžiharju. Zbirališče ob pol devetih dopoldne pri osnovni šoli, odkoder odkorakamo skupno k drevnici. Teoretično kakor praktično izvaja sreski ekonom gospod Štampar. Pridite zlasti mladeniči, naši bodoči gospodarji!

Viničarski red v »Naših goricah«. Te dni izide 8. številka »Naših goric« za mesec avgust 1928 in bo prinesla avtentično besedilo uredbe o viničarskem redu, kakor ga je mariborska oblastna skupščina sklenila dne 20. julija t. l.

Rdeči pajek.

Rdeči pajek je našim hmeljarjem dobro znan škodljivec, po imenu narmed, v resnici pa ga malokdo pozna, ker so naši nasadi hmelja do sedaj še prav malo trpeli od tega škodljivca. Pod vsako nedolžno živalco, ki jo najdejo na hmelju, že sumijo neizkušeni hmeljarji rdečega pajka, zlasti pod vsakim pajkom, ki slučajno zaide na hmelj. Pripetilo se je že celo, da je kak goreč in neizkušen hmeljar imel nedolžno in jako koristno Pika-polonico za rdečega pajka ter jo preganjal in uničeval na vse kriplje.

Rdeči pajek (*Tetranychus telarius*) ni pravi pajek in tudi ni rdeč; ime tega škodljivca torej ni preveč srečno izbrano. Vsekakor pa spada rdeči pajek v red pajkovcev, razred pršic (grinje) in družino Tetranychidae. Z imenom »rdeči pajek« označujemo torej na hmelju malo pršico, največ 4 mm dolgo, ki se le prav težko zapazi; rdeči pajek tudi ni rdeč, temveč rumeno-rdeče ali celo zeleno-rumene barve. Stari, izkušeni hmeljarji ga gotovo že poznajo. Nemci ga tudi ne imenujejo rdeči pajek (rote Spinne) temveč večinoma le hmeljsko pršico (Hopfenmilbe), kar je vsekakor pravilneje.

Škoda, ki jo povzroči rdeči pajek na hmelju, je naravnost strašna in sreča za naše hmeljnike, da se v njih do danes ta škodlivec skoro sploh še ni pojavil. Vendar pa je po toči zvoniti prepozno in je zato potrebno, da vsak hmeljar ve kaj je rdeči pajek in kako se ga obraniti oziroma ga uničiti.

Rdeči pajek povzroča na hmelju

precej enako škodo kakor hmeljska uš: srka rastlinski sok in s tem slabi rastlino ter povzroča tudi tako imenovano medeno roso ali mano. Listje hmelja dobi rumene pege in, ako oboleli list bolj pogledamo, lahko opazimo na gornji strani fino, belo pajčevino z opisanimi pajkom. Rdeči pajek napada list, mlade poganjke in cvet. Svoje pogubonosno delo začne navadno od zgoraj doli ter se zato navadno že prepozno opazi. Ker se najrajši pojavi šele malo pred ali že v cvetu, povzroči ogromno škodo ter večkrat v prav kratkem času uniči cele nasade. Ako opazi hmeljar v svojem nasadu rdečega pajka in ne ukrene takoj vse potrebne mere zoper tega škodljivca, uničil mu bo gotovo vsaj ¼ pridelka. O tem so se prepričali nekateri hmeljarji v Vojvodini lansko leto, kjer se je tik pred cvetom pojavil rdeči pajek in tekom enega tedna povzročil strašno škodo. Zato hmeljarji, čuvajte svoje nasade pred rdečim pajkom pravočasno!

Zoper rdečega pajka se navadno priporoča ista sredstva kakor zoper hmeljsko uš (tobačni izvleček, kvasija-les, petrolejeva emulzija ter razni, nikotin in piretrin vsebujoči preparati). Kakor so se lansko leto hmeljarji v Vojvodini prepričali in kar sem imel priliko videti tudi sam, pa ta sredstva zoper rdečega pajka prav malo izdajo. Pokazalo se je, da je najboljše, najizdatnejše in najzanesljivejše sredstvo zoper rdečega pajka edinole žveplo. Ker pa je hmelj prašiti z žveplom še mnogo težje kakor vinsko trto, pride v poštev le koloidalno žveplo za škropljenje. Nekateri hmeljarji v Vojvodini so lani škropili hmelj proti raznim boleznim in škodljivcem s kombiniranimi sredstvi, ki so vsebovala tudi žveplo. Dočim so bili ti nasadi varni pred rdečim pajkom, je ta neusmiljeno napadel nasade, škropljene z modro galice, tobačnim izvlečkom in raznimi sredstvi, ki ne vsebujejo žvepla. Po nasvetih nekaterih strokovnjakov so se hmeljarji v napornem boju zoper rdečega pajka poslužili koloidalnega žvepla in dosegli popoln uspeh, dočim so vsa druga sredstva bila skoro docela brezuspešna.

Kakor omenjeno, začne rdeči pajek svoje uničujoče delo od zgoraj doli, na najmlajših listih in poganjkih, ter ga je težko pravočasno opaziti. Zato je najzanesljivejša pripomoč proti rdečemu pajku, ako uporabimo koloidalno žveplo še predno smo opazili škodljivca odn. škodo. Ker že itak moramo škropiti hmelj zoper peronosporo z raztopino modre galice, primešamo tej raztopini enostavno na 100 l tudi ½ kg koloidalnega žvepla, če ne že pri prvem, pa vsaj pri drugem, oziroma na vsak način pa pri zadnjem škropljenju. V tem slučaju smo lahko brez skrbi, da na naš hmelj rdečega pajka ne bo. Ako pa tega nismo storili in opazimo rdečega pajka, škropimo lahko tudi z čisto raztopino žvepla in sicer je vzeti na 100 l vode ½—1 kg koloidalnega žvepla brez vsake druge pri-

mesi. Ta raztopina tudi cvetu ne škoduje prav nič.

Koloidalno žveplo se dobi pod različnimi imeni; pri nas je znan zlasti Sulikol, v novejšem času pa se širi vedno bolj Sulfarol, ki je vsaj enako dober če ne boljši ter tudi cenejši, ker se izdeluje doma, dočim se Sulikol uvaža iz inozemstva. Tudi 2 do 3% žvepleno-apnena brozga temeljito uniči hmeljsko pršico, vendar lahko poškoduje tudi kobule.

Rdeči pajek ali, pravilneje, hmeljska vršica je tako nevaren škodljivec hmelja, da bo vsak pameten in previden hmeljar pravočasno ukrenil vse potrebno, da mu ne uniči celega nasada. — Dolinar.

Sv. Primož na Pohorju. V nedeljo, dne 29. julija, je huda nevihta s točo klestila po naši župniji. Zlasti kmetije, ležeče v smeri od Urške gore proti Mali Kopi, so bile hudo prizadete, tako da nekateri ne bodo dobili niti semena. V naši župniji so pomilovanja vredni še posebno kmetje-najemniki, ki živijo le od poljskega pridelka. Ker v planinski legi ozimina le malokdaj dobro uspe, se seje večidel jaro žito. Zato je škoda tem večja, ker je bilo še vse na polju. Nekaterim pa je pobilo tudi še ozimino. Toča je razsajala tudi v sosednih župnijah Sv. Anton na Pohorju, Staritrg in Šmartin pri Slovenj Gradcu, v Selah. Javna pomoč, zlasti najemnikom, je nujno potrebna! Treska, hudega vremena, reši nas, o Gospod!

Pameče pri Slovenj Gradcu. Kakor vsako leto, tako želi tudi letos naše gasilno društvo, za par ur razvedriti naše cenjeno občinstvo. Zato priredi v nedeljo dne 12. avg. ob 3. uri popoldne velezanimivo ljudsko igro v 5. dejanjih »Deseti brat« na prostem pri gostilni g. Rotovnik v Pamečah. Igrala bo dobro znana godba iz Trbonj. Fantje bodo dobili od naših deklet tudi lepe šopke, za šalo pa bomo pisali šaljivo pošto. V slučaju, da bi 12. avgusta bilo slabo vreme, se preloži prireditve na 15. avgusta. Ker se osebna vabila razen plakatov ne bodo razpošiljala, vabimo vse prijatelje požrvovalnih gasilcev, od blizu in daleč v lepe Pameče.

Devica Marija na Kamnu. Severno od Vuzenice nad Dravo stoji na skali najstarejša podružnica vuzeniška; posvečena je Materi božji in ima, ker stoji na skali, ime D. M. na Kamnu. Prvotno je bila samo kapelica, iz katere je tekom let nastala sedanja cerkva, ki je priljubljen romarski kraj. Nekoliko zgodovine je bilo v »Slov. Gospodarju« že opisano, pa ne začetek. Naslednje vrstice naj pobožnim romarjem in častilcem preblazene Device povedo, kar o začetku pripoveduje ljudska govornica: Kjer danes stoji cerkva, je bilo v starih časih morišče (vislice) vuzeniške gosposke. Od Ptujta sta prišla dva romarja na Sv. Višarje, oče in sin, in sta v Vuzenici prenočila pri tržanu gostilničarju. Ta je bil ob enem tudi cerkveni ključar. Imel je razuzdano hčer, ki je hitro vzplamtela z meseno ljubeznijo do mladega romarja in ga je hotela zapeljati v ostudno dejanje. Ko jo je mladenič zavrnil, se je pa spremenila njena ljubezen v sovraštvo in maščevanje; vzela je nekaj cerkvene posesti in skrivaj iste ponoči vtaknila v prt-ljago tujih romarjev. Ko sta oba zjutraj zgodaj odšla, je pripovedovala hči očetu, da sta tujca ponoči sumljivo okoli hodila ter morda celo cerkev okradla. Oče je takoj izsledil tatvino, hitel je za tujci, katera je došel blizu Trbonj, našel je ukradeno cerkve-

no blago, oba romarja je aretiral in ju odgnal pred sodnika na vuzeniškem gradu. Očeta so pustili iti naprej, sin pa je bil kratko malo obsojen, ker so v njegovi prtljagi našli ukradeno cerkveno blago, in na prostoru, kjer sedaj stoji cerkev, obešen. Ko se je oče vrnil iz Višarj in je v gradu iskal svojega sina, so ga poslali na morišče. Jokaje je oče obiskal svojega umorjenega sina, pokleknil je pod vislicami in zaklical: »Moj sinko, moj sinko!« Naenkrat je sin očetu odgovoril: »Oče, vzemite me dol, vrv tlači, stiska moj vrat in lačen sem.« Poln začudenja hiti oče na pomoč in ko so potem sina vprašali, kako je ostal živ, je pripovedoval: »Ko so me obesili na vislice, je prišla neka bela gospa, postavila se je pod moje noge, da sem mogel udobno stati na njenih ramah. Tolažila me je in me držala, dokler oče ni prišel, in nič se mi ni hudega zgodilo.« Ta dogodba je graščaka prisilila, da je dal tedaj vislice odpraviti in postaviti tam Marijino kapelico. Če ima ta ljudska pripoved zgodovinsko podlago, spada v 12. ali 13. stoletje, ker je leta 1383 grof Herman iz Celja določil, da se kapelica D. M. vzame iz pravomočja vuzeniške župne cerkve in se pri nji nastavi poseben kaplan, ki bo tam vsak dan bral sv. mašo za ustanovnike. Pozneje je tekom časa bila kapelica prizidana, kakor je sedaj. Za cesarja Jožefa II. naj bi bila cerkev zaprta, a farani so se zavezali, da jo bodo vzdrževali in so jo tako rešili razpada. To kaže, da so cerkvice D. M. na Kamnu visoko častili in radi obiskovali, postala je romarski kraj, kamor so se z zaupanjem v priprošnjo Matere božje radi zatekali in še zdaj v svojih potrebah obračajo ne samo domači, temveč tudi iz drugih oddaljenih krajev. Služba božja se tu obhaja na Antonovo, velikonočni ponedeljek, drugo nedeljo po Veliki noči, na Veliko Gospojnico in na praznik Marijinega rojstva. Tudi letos bo pri D. M. na Kamnu slovesna služba božja in sicer ob devetih tihah sv. mašah, potem procesija z Najsvetejšim, pridiga (preč. g. F. Hrastelj iz Maribora) in slovesna sv. maša. Častilci Kamenške Matere božje prisrčno vabljeni!

Sv. Barbara v Slov. gor. Naša tukajšnja mladina se prav pridno giblje in deluje v naših katoliških društvih. Pripravlja se kar za dve prireditvi na praznik Vnebovzetja dne 15. avgusta priredi lepo igro »Mlinar in njegova hči« in na Jernejevo žeganje dne 26. avgusta pa bogat srečolov s 300 dobitki. Domačine in sosede prav lepo vabimo na naš grič na obe prireditvi. — Tukaj je umrla g. Leopoldina Ferik, žena upokojenega viš. sod. nad. Naj počiva v miru! — Naši možje, ki so prišli iz svetovne vojne, so sklenili, da bodo letos postavili spomenik svojim tovarišem, ki so darovali najdražje, kar so imeli, svoje mlado življenje za tuje mogočnejše. Pobiralo se bo v ta namen po vsej župniji in zato upamo, da ne bo hiše, ki bi v ta namen ničesar ne darovala. Če bo šlo po sreči, bo spomenik do praznika vseh svetnikov že stal. — Kakor vidimo, hodi nekaj Domovine na naš grič; kjer je krščanska hiša, tista je ne bo imela.

Sv. Trojica v Slov. gor. V proslavo škofijskega in lurškega jubileja se vrši tukaj v nedeljo, dne 19. t. m., velik shod za žene iz Slovenskih goric. Pozno pridigo bo imel g. profesor dr. Jeraj iz Maribora, na zborovanju po službi božji pa govori ravnateljica Antonija Štupca iz Maribora in še druge govornice. Žene-matere od vseh strani, pridite v največjem številu! Shod se vrši pri vsakem vremenu.

Ormož. Na Jakobovo nedeljo, dne 25. julija, na naš farni praznik, smo imeli lepo in pomenljivo slovesnost, ki je napravila na vse navzoče kar najboljši vtis. Prečastiti gospod superior in tukajšnji bolnici in materni hiši sester križniškega reda, monsijor P. Bernard Polak, je obhajal zlati ma-

šo. Čeprav bo gospod jubilar obhajal svoj jubilej kot nekdanji prvi prior ljubljanski v Križankah v Ljubljani, se je vendar izrazila želja, ki se ji ni bilo mogoče ustavljati, da bi se služila zlata maša tudi tukaj, kjer g. superior kljub visoki starosti 75 let še vedno čvrsto deluje v prid trpečemu ljudstvu že od 1921. leta. V kratkem času se je vse primerno priredilo za slavje. Štirje napisi na slavolokih so izražali pomen in čustva dneva. N. pr.: Zvonovi radostno pojo, nas k zlati maši vabijo itd. Iz zvonikovih lin je vihralo 6 zastavo, cerkev je bila vsa v zelenju, kot ljudje še ne pomnijo. Nekaj posebnega je bila nalašč zato prirejena razsvetljava v cerkvi. Visoko gori pod stropom v presbiteriju nad glavno sliko sv. Jakoba je žarel iz 96 lučic sestavljen dva metra visok simbol zlate maše: Med številko 50 na zlati podlagi velik kelih s hostijo. Meščani so tudi izobesili zastave, da tako počaste slavljenca in povzdignejo svoj župnijski praznik. Ob navzočnosti mnogoštevilnega ljudstva je bil slovesen vhod iz župnišča v cerkev med slovesnim zvonjenjem in navdušenim igranjem tukajšnje godbe. Tri deklice so se z za to slovesnost sestavljenimi pesmimi pozdravile g. zlatomašnika. Slavnostni govornik, preč. g. dekan velikonedeljski, je v modrih in izbranih besedah tolmačil vernikom, ki so do zadnjega kotička napolnili župno cerkev, pomen zlate maše. Po sveti maši je bila običajna Jakobska procesija po mestu. Vodil jo je preč. g. dekan Šketa od Sv. Marjete. Komaj je bila procesija v cerkvi, se je vsul dolgo in težko pričakovani dež, ki je osvežil ozračje in poživil naša polja in gorice. Med povabljenimi gosti je bil tudi g. sreski poglavar iz Ptuja, dr. Vončina, kojega soproga je bila svoj čas učenka g. zlatomašnika, ko je bival še v Ljubljani. Ormoško občino je zastopal g. mestni župan Veselič. Kljub nedelji se je zbralo okrog slavljenca 15 duhovnikov in bogoslovcev.

Konjice. Kakor že javljeno, se vrši v nedeljo, dne 12. avgusta orlovška okrožna prireditev s sledečim sporedom: Na predvečer na cerkvenem trgu koncert Omladinske godbe iz Maribora. V nedeljo ob pol 5. uri budnica po trgu. Ob pol 10. uri sprejem došlega članstva pri kolodvoru, nakar sprevod po trgu k cerkvenemu opravilu, pri katerem govori in služi sv. mašo mil. g. arhidijakon Fran Tovornik. Med sv. mašo skupno cerkveno petje orlovstva. Popoldan ob pol 4. uri na letnem telovadišču za Katoliškim domom telovadni nastop članov, članic in naraščaja iz celega okrožja. Tehnični program zavzema 10 izbranih telovadnih točk. Po nastopu družabna prijateljska zabava v prostorih doma. Za okrepičilo bo dobro preskrbljeno. Predprodaja vstopnic v trgovini Valenčak, na dan prireditve pa v Katoliškem domu, kjer se tudi v slučaju slabega vremena vrši prireditev z istim sporedom. Prijatelji Orlovstva od blizu in daleč najvljudneje vabljeni. Bog živi!

Sv. Andraž pri Velenju. Martin Pišek, posestnik v Grižah pri Žalcu je poročil iz našega krožka ugledno mladenko Nežiko Sitar. Po poročni maši so pevci sprejeli svatovsko družbo v novi društveni dom. Pri tej priliki je daroval ženin prosvetnemu društvu lep dar 200 Din, svatje pa 80 Din, za kar se jim v imenu tukajšnjega društva iskreno zahvaljujemo.

Šmarje pri Jelšah. V vsaki številki od aprila do danes si nam ljubi »Slovenski Gospodar« kaj zanimivega poročal iz našega kraja in si svoje spomine in potopise zaokroževal vsaj tako, da si nas zmiraj tudi opozoril na popraviljanje in prenavljanje naše župnijske romarske cerkve. Vsak teden smo te zato željno pričakovali in posebno hlasno prečitati, kar je tikalo nas, ter smo ti zato iskreno hvaležni. Delo po-

praviljanja se nam še sicer ni popolno posrečilo, ko še orglje niso popravljene, ne oltarji prenovljeni in tudi še ne vse klopi postavljene. Toda izgotovljena je nova streha, zvonik in zunanost cerkve je okusno pobarvana, poti in odtoki na cerkvenem prostoru so urejeni in le o napravi nove solčne ure malo razmišljamo. V notranjosti cerkve pa se skoraj več ne spoznaš. Tlak je zvišan za blizu pol metra, da voda iz hudournikov od Sv. Roka in Sv. Barbare ne bo imela več tako prostega vhoda v cerkev kot dozdaj, odkrito je zopet lepo temno mramornato stebričje in okraski na stenah cerkve, in bode kmalu tudi že v škapulirski kapeli, in prenovljeno lice ti kaže strop, ki je že mnogo let kazal strašne posledice velikega potresa pred 30 leti. Če tudi še ni vse ogromno delo končano, vendar že nastropno pričakujemo prihodnje nedelje, 12. avgusta, ko nam bodo slovesno blagoslovili prerajeno cerkev in jo tako vsposobili za opraviljanje službe božje, ki se je do sedaj morala vršiti pri Sv. Roku. Bliža se namreč naš največji praznik, Velika maša, ko dohajajo k nam različni romarji v lepem številu tudi iz Prekije in naše divne Slovenske krajine ali iz Prekmurja. Kdor izmed ljubih dobrotnikov naše prerajene pa sedaj še precej zadolžene cerkve le more, naj se potruži k tej veliki proslavi, da vidi vesele obraze in čuti hvaležna srca domačih faranov. Kdor pa ne more takrat, naj odloži svojo pot na bližajoče se naše največje praznike Velike maše in sv. Roka. Že v torek, dne 14. avgusta, bomo mile romarje ljubeznivo sprejemali in vse skupaj ob šestih zvečer v cerkvi pozdravili. V sredo, dne 15. avgusta, se bo služilo več sv. maš in dvojno slovesno opravilo v Marijini cerkvi, popoldne po večernicah pa gremo v procesiji med kapelami na prijazen hrib sv. Roka. Tu bo na prostem uvodna pridiga in se bodo po prenešenju sv. Rešnjega Telesa opravile v kapeli božjega groba slovesne večernice. V četrtek, dne 16. avgusta, obhajamo sv. Roka na najslavesnejši način z več tihimi sv. mašami in dvojnimi slovesnimi opravili v cerkvi, s pridigo in sveto mašo ob osmi uri o žalostni kapeli in z nekaterimi sv. mašami v kapeli božjega groba. Pridite le v velikem številu, naši stari prijatelji, veselite se z nami prenovljene cerkve »Marije na jezeru« in obhajajmo skupno veselje spomin na Marijino blaženo smrt, vnebovzetje in kronanje za kraljico nebes in zemlje, ter priporočajmo sebe in svoje ljube domače in svojo živinco mogočni priprošnji sv. Roka.

Oplotnica. Z velikim veseljem opažamo, da se naše orlovsko društvo posebno zadnje čase izredno živahno giblje. Skoro vsak večer je Orlovski dom pravo mrvljišče. Pripravljajo se na okrožni nastop v Konjicah in na našo domačo prireditev, katera se vrši dne 26. avgusta na vrtu g. Kunej. Upamo na dovoljen obisk!

Prodaj 40 hl starega vina (letnik 1926), cena za 1 liter 8 Din, oziroma po dogovoru. Naslov v upravi lista. 948

Viničar s 4—5 delavnimi močmi in večletnimi spričevali se sprejme. Naslov v upravi lista. 957

Prodaj posestvo, njive, travniki, vrt s sadjem, pol ure od Ptuja. Matevž Zupanič, Hajdoše pri Ptuj. 947

Viničar, 5—6 delavnih moči, zanesljivo zmognih vinogradskega dela, delaven in vse-skozi pošten, se sprejme. Natančnejši pogoji ustmeno. Ponudbe pod »Viničar 5« na upravo lista. 955

Dva lončarska in pečarska pomočnika se sprejmeta. Reflektira se le na take, ki so večji vseh v to stroko spadajočih del. C. ponudbe pod »Lončar« na upr. lista. 956

Dražba iova.

Lovska pravica krajevne občine Pečke se da potom javne dražbe do 31. marca 1935 v zakup. Dražba se vrši v Poljčanah, 6. septembra 1928, ob 9. uri predpoldne v uradnih prostorih.

945 Sreski poglavar: POLJANEC, s. r.

HRANILNICE IN POSOJILNICE V SELNICI OB DRAVI, r. z. z. n. z., ki se bo vršil v nedeljo, dne 19. avgusta 1928, ob 9. uri zjutraj v seln. župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1927.
5. Volitev nadzorstva.
6. Čitanje revizijskega poročila.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri vsled nezadostnega števila navzočih članov občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih članov.

954

Načelstvo.

Nemila smrt nam je izgrabila iz naše srede dobroga moža, oziroma očeta, starega očeta

Antona Rodež

po mučni kratki bolezni ga je Vsemogočni poklical k sebi dne 2. avgusta 1928, ob 7. uri v 62. letu svoje starosti.

Pogreb se je vršil dne 4. avgusta 1928, ob 17. uri v Pobrežju.

Maribor, 3. avgusta 1928.

Zalujoči:

Ana Rodež, žena, Anton Davorin, Anica Pepi, Rezika, otroci, Miloš Rodež, Zora Rodež, Marica, vnukinja, Marica Cakš, roj. Rodež, Marica, vnukinja.

Kovaškega pomočnika

nad 30 let starega, kakor tudi močnega učenca sprejme takoj Ferdinand Ferk, kovaški mojster, Lajteršperk pri Mariboru. 929

Učenca, pridnega in poštenega za slikarsko in pleskarsko obrt sprejme takoj Mihael Dobravc, Celje, Glavni trg 15. 903

Iščem več ključavničarskih vajencev. Prednost imajo tisti kmečki sinovi z šolsko izobrazbo, ki so se že učili kovinarske obrti. Natančna pojasnila dam sam pri predstavi učenca. Ivan Klemenak, ključavničar, Mozirje. 885

Učenca poštenih staršev sprejme Alojz Pečnik, pekarna, Selnica ob Dravi. 925

Sprejme se gospodinjska moč iz gospodinjskega tečaja gospe Sittig. Župni urad Sv. Andraž pri Velenju. 944

Iščem prostor z 4-5 delavskimi močmi za viničarja ali majerja. Naslov Avgust Egger, Kaniža 24, p. Pesnica. 942

Dva dijaka se sprejmeta na hrano in stanovanje. Maribor, Meljska cesta 67. 923

100 obravk za hmelj se sprejme po 15. avgustu. Zglasiti se je treba pri Ferdu Ozvaldu v Rušah. 924

Viničarja za Ložane z 4 delavskimi močmi sprejme Šepec, Maribor, Grajski trg 2. 936

Oskrbnik več vseh kmetijskih panog išče primerne službe. Ponudbe pod »Zanesljiv«. 941

Učenec se sprejme v trgovini z železjem. Vinc. Kúhar, Maribor. 921

Učenec se sprejme v parolinu Franc Ehrlich in sinovi, Pesnica. 928

VINO proda

prvovrstno lansko letno odlikovan s prvovrstno priznanico še 90 hl letnik 927. Gene:

mešano belo 8.— Din
Rizling 9.— Din
Šipon (molzer) 10.— Din

Vzorci se ne pošiljajo!
Veleposestvo šegula, Hlapenci, Juršinci, žel. post. Moškanjcl. 943

Novi Linzervoz in novi Einspaner se po ceni prodaja pri Vincenc Bezjak, Tezno 80, Maribor. 935

Pogon komplet za mlin 20-40 konjskih sil se prodaja. Podgorje 1, Apače. 940

Žaga na vodogon se prodaja. Podgorje 1, Apače. 939

Ostrožnice ali robidnice

prodaste pri Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 761

Veliki živinjski sejem pri Sv. Lovrencu na Pohorju za konje, govedo in drobnico se vrši v pondeljek po Lovrenčevim, 13. avgusta 1928. 932

Proda se lepo dobičkonosno posestvo približno 20 oralov, 10 minut od farne cerkve. Vpraša se pri lastnici Mariji Knezar Sv. Jakob v Slov. gor. 922

Kovačija se odda v najem z orodjem. Za izkušenega kovača velike vrednosti za več let. Poizve se v upravi lista. 934

Posestvo blizu farne cerkve, 3 njive, travniki za 4 glave živine, zidana hiša, hlevi se za Din 80.000 prodaja. Vprašati je v trgovini Maribor, Grajski trg 2. 938

Prodajam novo zidano hišo, davka prosto, vrt in sadonosnik. Tik šole, cerkve in okrajne ceste v Konjiškem okraju. 930

Proda se 3½ orala gozda zraven nove državne ceste Somat, obč. Marija Snežna — Tičar, Vrtna ul. 11./II., Maribor. 931

Lepo posestvo

pol ure od cerkve in šole se takoj zamenja za gozd, ali les. Samo na pismena vprašanja daje pojasnila Vincenc Brumen, posestnik, šalovci, p. Središče ob Dravi. 926

Mlinarji pozor!

Kupim par malih od 28-30 cm dolgi Porcelan Valcen, eventualno železni. Naslov v upravi. 951

Učenca krepkega in zdravega poštenih staršev, ki bi imel veselje do trgovine s špecijskim blagom sprejmem. Prednost imajo fantje ki so dovršili vsaj 2 razr. meščanske šole in razumejo nekaj nemšč ne. H K. eft Ptuj. 952

Dijak se sprejme na sta ovanje Maribor, Tattenbachova ul. 19 vrata 15. 953

Viničar se išče za posestvo ruške cerkve v Brestrnici. Cerkevno predstojništvo v Rušah. 946

MALA OZNANILA BRUSNICE

ponudite Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 762

Nudim 10 hrastovih hlovdov, dva orehova in enega hruškovega. Interesenti se naj informirajo pismeno ali ustmeno pri Mih. Šeban-u, Pekel, p. Pesnica pri Mariboru. 933

Dr. O. I.: 12

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

IV.

VODJA SKAKAČEV.

Oj pridi rešenik, druhal razpodi
Nesvéto nam, ki se rodi in pase,
A ljudstvo po puščavi lačno vodi.
Stritar.

Čitalec je vsekako radoveden, kdo je Koloman Šef, ki je bil na dan umeščenja župnika Moronusa predmet pogovora.

Narodil se je v Radehovi v mali koči. Bilo je dosti otrok, a malo živeža, vsled česar je moral kmalu, ko je bil nekoliko dorastel in sposoben za delo, zapustiti revno domačo hišico in iskati pri tujih ljudeh svoj kruh.

Ker je bil njegov oče doma iz Lučan in je imel tam svoje znance, je dal svojega sina v službo k nekemu premožnemu kmetu pod Ojstrim vrhom, kjer se mu je godilo prav dobro.

V bližini tiste kmetije je stanoval v mali koči krojač Simon Horvat, ki je potoval v mladih letih dosti okrog, tako tudi po Goriškem in Kranjskem. Seznanil se je z nauki, ki so se jih navzeli skakači in postal njih pristaš z dušo in telesom.

Slišal je o dejanjih Gašperja Goleš, posebno pa njegovega sina Lukeža v Moravčah. Ravno trdovratnost zadnje imenovanega, s katero je kljuboval skoraj deset let duhovski in svetni oblasti, je napravila na Šimona Horvata tak utis, da je bil za vsem prepričan o resnici tega, kar zasleduje sekta skakačev.

Simon Horvat je začel kmalu po svojem okraju razširjati vero skakačev, pravil je o prikaznih, ki so jih ti imeli.

Teh naukov se je navzel tudi mladi Koloman Šef, ki se je sešel s krojačem Horvatom večkrat. Udeležil se je pogosto shodov, katere je priredil Simon ter zvesto poslušal, kaj je vedel ta povedati o novi sekti.

Koloman Šef je kot najstarejši sin prevzel po očetovi smrti malo posestvo. Njegov glavni smoter je bil, da je začel razširjati tudi tukaj sekto skakačev. Njegovi zgovornosti in prikupljivem nastopu se je kmalu posrečilo, da je pridobil mnogo pristašev.

Če hočeš vedeti, kaj je dom, kupi si lepo povest »Dom«, ki kaže kmetisko življenje v severnih krajih. Naroča se v Cirilovi tiskarni in stane: broš. 22 D v znan 35 D.

Dom

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškanske cerkvice. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbe in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Prodaja sadja in vrbja

Okrajni zastop ptujski obvešča tem potom vse interese, kateri bi radi letos dražbali sadje ob okrajnih cestah ter vrbje v okrajnih prodnih jamah, da ne bo dnevnega nadaljnega povpraševanja po teh prodajah kakor se to godi že nekaj časa, da se bodo vršile te prodaje letos po naslednjem redu:

1. V četrtek, dne 16. avgusta 1928 se dražba sadja ob okrajni cesti Ptuj—Maribor z začetkom ob 8. uri pri gostilni Heller na Zgornjem Bregu pri Ptujju proti Hajdinu in naprej proti Zlatoličju, po tej prodaji pa se isti dan ob poldan začne dražbanje sadja od Sv. Kungote naprej proti Hajdinu in na to ob pragerski cesti.

2. V petek, dne 17. avgusta 1928 ob okrajni cesti Ptuj—Krapina, začeni ob 8. uri zjutraj pri turniškem kovaču proti »Suhí veji« in naprej proti Sv. Vidu, po tej prodaji pa se nadaljuje dražba ob krapinski cesti in sicer od Majperga proti »Suhí veji« nazaj. — Popoldan istega dne od druge ure naprej pa se prodaja sadje ob Rogiški cesti, začeni pri Sv. Roku proti Hajdinu in naprej proti Sv. Lovrencu na Dravskem polju, kjer se v tamošnji prodni jami prodaja ob enem tudi vrbje.

3. V soboto, dne 18. avgusta 1928, od Ptujja proti Spuhlji in Bukovcom z začetkom ob 8. uri pri rogoznickem mostu v Budini, in isti dan od 12. ure naprej od Spuhlja proti Sv. Marjeti, oziroma Gorišnicom.

4. V nedeljo, dne 19. avgusta 1928, se bo ob dveh popoldan prodajalo vrbje v prodni jami v Dornavi.

5. V ponedeljek, dne 20. avgusta 1928, se pa zopet prodaja sadje ob okrajni cesti Ptuj—Ljutomer, začeni ob osmih zjutraj v Rogoznici pri gostilni Marčinko, odtod proti Dornavi in Pacinju.

Vsak izdražitelj sadja mora isto takoj na licu mesta po izdražbanju plačati ter prevzame svoje izdražbano sadje v lastno odgovornost in oskrbo ter je dolžan pod plačilom tozadevne odškodnine, sadno drevje pri odjemu sadja pred poškodbami čuvati.

929

Pravil je, da se mu je prikazal Kristus kakor je bil na križu ves krvav in ga milo gledal ter mu naročil, da postavi v Radehovi kapelico, kamor prenesejo angelci božji grob, da se ga ne polastijo neverniki.

Trdil je, da se večkrat zamakne in vidi Kristusa, Marijo ter svetnike. Našli so ga vaščani nekaterikrat, da se je tresel na celem telesu, se tolkel z rokami, začel zavijati oči.

Ljudi je bilo prvotno strah, a ko se je Šef zavedel, je znal vedno povedati, da je govoril s Kristusom, ki mu je ukazal, da naj postane skakač, bliža se konec sveta in nastali so krivi preroki, a Marija bo rešila ljudi vse pogube. Zato pa je treba pozidati cerkev, v kateri se bo častil božji grob in delala pokora, za katero se je treba mučiti. Lahkoverno ljudstvo, kakor je že bilo tedaj, je poslušalo s slastjo vse to in Šef je imel lahko delo, pridobiti vaščane in okoličane za novo sekto.

Obhodil je vse kraje v okolici, nobene hiše se ni ognil, bil je tudi v graščinah Velika Nedelja, Zgor. Cmurek, Negova, Maribor, Polhaimb, Winterfeld, Biltovž in Borel, ker so imele te graščine v teh krajih svoje podložnike. Posebno v graščini Borel je imel Šef s svojimi nauki srečo.

Cunje,

stara železo, baker, mēdenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim in plačam najboljšo

A. Arbeiter, Maribor,

Dravska ul. 16.

Iščem stalne nabiralce in nakupovalce. 566

Jetika se ozdravi, zdravniški zavod dr. Pečnik-a v velikih gozdih na gori, pošta Rogiška Slatina. 917

Kupim

lepi čisti

ječmen

brez ljujke, po najvišji dnevni ceni. Izdelovanje sladne kave Viktor Jarc, Maribor, Lajtersberg 79. 831

Višnje

in temnerudeče črešnje prodaste najbolje pri Podravske industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 8. 759

Tam je izbruhnila med živino kuga, ki je uničila že dosti glav. Koloman Šef je svetoval oskrbniku, da naj napravijo procesijo v Radehovo, kjer se bo zidala cerkev. In res, hlapci in dekle graščine Borel so šli s procesijo ter darovali nekaj denarja in težko svečo. Ko so se vrnili, je nehala kakor naenkrat bolezen, nobena živina ni več poginila. Da je s tem Šef silno pridobil za svojo versko družbo je razumevno.

S pomočjo oskrbnikov teh graščin in prebivalcev v šentlenartski okolici se mu je posrečilo dobiti sredstva, da se more pozidati kapelica.

Največ pristašev si je pridobil v Radehovi. To pa zaradi tega, ker se prebivalcem iz tega kraja ni ljubilo dajati vsako leto zbirce ne samo župniku, ampak celo cerkovniku in organistu. Z ustanovitvijo cerkve božjega groba pa bi odpadla vsa zbirca; tako je trdil Šef, češ, da se mu je prikazal Kristus in rekel, kakor je bil on reven, naj bodo tudi služabniki božji, katere naj vzdržujejo cerkveni patroni in graščine, ki imajo zadosti premoženja.

Najbolj pa jih je privabil neki posebni slučaj, ki so ga smatrali vsi za čudež. Ravno tisto spomlad je prišlo naenkrat vse polno belih miši iz zemlje, kakor jih ljudje do tedaj še niso videli.

Parni mlin in žaga

Kaniža pri Pesnici zmelje in zamenja vsakovrstno zrnje pod najugodnejšimi pogoji. Kupuje se vse vrste zrnje po dnevni ceni. Cenj. občinstvu se priporoča

Franc Ehrlich in sinovi

927

CIRILOVA KNJIZNICA

OBSEGA SLEDEČE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država.** (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lénard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.** Din 10.—
4. **Moj stric in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I. del** Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II. del** Din 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica, I. del** broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V hibijski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izpovedi socialista.** Din 16.
12. E. R. Burroughs: **Džungla, I. del** Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice.** (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrion: **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov.** Din 28.—
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust.** Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cveto.** Din 8.50.
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec.** Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dom.** Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Marlboro.** Din 20.—
22. H. R. Savage: **Snubitev kneza šamila.** (Še ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti.** Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: **Smrtna past.** Din 9.—

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24.— Din.

Vurberg. Poročali smo meseca maja, da se je smrtno nevarno ponesrečil g. Anton Pihler, posestnik v Vurbergu. Upali smo, da bo okrevljal. Božja usoda pa je zahtevala drugače. Umrli je v ptujski bolnici, pozneje so ga pripeljali na Vurberg ob obilni udeležbi sorodnikov ter drugih župljanov. Domači pevski zbor je zapel na domu in na pokopališču, žalostinko. Bil je naročnik »Slovenskega Gospodarja« in »Slovenca« ter ujuden do vsakega. Počivaj v miru, dragi Tonček in bodi Ti domača zemljica lahka!

Šmarje pri Jelšah. Dne 24. julija t. l. se je vršila v gostilni Ratajc v Lipoglavu anketa o zgradbi novega postajališča, za katero se že več let potegujejo občine Ponikva, Sladkagora, Loče in Zbelovo, kot tudi okrajna zastopa Šmarje in Konjice. Anketo je sklical gerent okrajnega zastopa v Šmarju pri Jelšah, g. Ivan Turk, z namenom, da se pozivi zanimanje za toli potrebno postajališče in da se konečno določi prostor, kjer naj bi isto stalo. Občinarji občine Sladkagora, ki bi se posluževali tega postajališča, želijo, da bi se postavilo na južni strani predora, med tem ko občini Loče in Zbelovo želita imeti postajališče na severni strani, ker bi si s tem prikrajšali za okroglo 600 m poti in bi se izognili klancu pred gostilno Ratajc. Udeleženci, ki se niso mogli delj časa zjediniti na prostor, so se slednjič odločili, da pristanejo na to, da se postavi postajališče na severni strani predora, ako bode konjiški okraj z občinama Loče in Zbelovo prispeval k zgradbi v oni meri kot šmarski okraj z občinama Ponikva in Sladkagora. — Ustanovitev tega postajališča je nujna in neobhodna potreba, ker na progji od Ponikve do Poljčan, ki meri 16 km, ne pristane nikjer vlak, tako da imajo nekateri posestniki nad 8 km do prve postaje. K temu načrtu je že leta 1926 načelno pristala železniška direkcija pod pogojem, da prevzame stroške zgradbe pod nadzorstvom železniške uprave v to svrhu ustanovljeni konzorcij. Zgradba bi stala nad 100.000 Din. K tem stroškom so sklenili prispevati okrajni zastop v Šmarju, okrajni zastop v Konjicah in občine Ponikva, Sladkagora, Loče ter Zbelovo. Zneske, ki so jih obljubile te samouprave, pa še daleko ne zadostujejo za uresničenje tako zaželjene namere, zato pa upamo, da bo k tem stroškom prispeval tudi oblastni odbor. Gospoda oblastna posl. Ivan Turk in dr. Ogrizek, ki sta se udeležila ankete, sta obljubila, da bodeda podpirala pri oblastnem odboru prošnjo konzorcija in ga tudi drugače vsestransko podpirala. Se-

daj, ko so se zavzele za stvar osebe, katerih delovanje in dobra volja za pomoč tukajšnjega prebivalstva je nam vsem predobro znana, smo popolnoma prepričani, da bode zadeva postajališča v najkrajšem času ugodno rešena.

Šmarje pri Jelšah. Gradba nove ceste Zibika—Belo, katere temeljni kamen je bil blagoslovljen dne 10. junija t. l., dobro napreduje. Delavcev je sedaj zaposlenih okrog 70, ki vsi z vidnim veseljem opravljajo svoje delo, ki jim donša v tej gospodarski krizi prav lep zaslužek. V nedeljo, dne 29. jul., so ti delavci ostro obsodili napade »Domovine« na predsednika gradbenega odbora gerenta okrajnega zastopa in oblastnega poslance g. Ivana Turka, s tem, da se jih je na novo 26 naročilo na »Slovenskega Gospodarja«. Naročniki »Domovine« pa so se izjavili, da jo vrnejo. Prav je tako, ker s tem pokažejo, kako obsojajo neutemeljene in zlobne napade na g. Turka in da manifestirajo s pretežno večino slovenskega ljudstva za SLS, zlasti za njenega voditelja dr. Antona Korošca, prvega slovenskega ministrskega predsednika, ki ga zadnje čase slovensko svobodomiselnost časopisje na najgršni način napada in blati. Mi pa, ki vemo, da so edino poslanci in pristaši SLS največ pripomogli, da se ta cesta gradi in sicer z nepričakovano brzino, bomo ob vsaki priliki pokazali, posebno ko bode šlo za volilne krogljice, da imamo zaupanje v naše moze, katerim smo poverili usodo našega okraja. Nasprotnemu časopisju in onim maloštevilnim pristašem SDS pa povemo, da bomo na vsak njih napad reagirali s tem, da razredčimo s plodonosnim delom za dobrobit ljudstva še bolj njih vrste. Priznati se jim sicer mora, da so se jim rožički skrčili za devet desetink, odkar so izvedeli, da je postal dr. Korošec ministrski predsednik.

Novacerkev pri Celju. Tukaj se je dovršila redka slovesnost. Bila je namreč sveta birma, katera je bila združena z odkritjem spominskih plošč v svetovni vojni padlim vojakom in upostavljanjem nagrobnega spomenika rajnemu g. dr. Lavoslavu Gregorec, kanoniku in dekanu, bivšemu narodnemu poslancu in uredniku »Slovenskega Gospodarja« itd. Že v sredo popoldan ob pol petih se je zbralo lepo število župljanov ob slavoloku pri Marijini kapeli v sredini prijazne, povsem prenovljene nove cerkve. Zastopani sta bili zlasti polnoštevilna mladeniška in dekliška Marijina družba. Prezvišenega je najprvo v izbranih besedah pozdravil vlč. g. Pavel Žagar, župnik in kanonik, v imenu

cele župnije; potem župan občine Novacerkev in župan občine Višnjavas; upravitelj osnovne šole in neka učenka; predsednik kat. prosvetnega društva; prednik mladeniške in članica dekliške Marijine družbe. Vsi govori so bili jako duhoviti in skoro vsi podani v Slomškovem duhu; znak, kako cenijo in častijo Novocerkevčani Slomška kot svojega nekdanjega kaplana. Prezvišeni se je vsakemu posebej lepo zahvalil in bodril vsakega v njegovem poklicu k vstrajnemu krščanskemu delu. Nato so se podali župljani s škofom in č. duhovščino v sredini, v lepo od zunaj povsem prenovljeno, od znotraj pa krasno ozaljšano cerkev, kjer so se začeli birmski obredi. Zvečer je zapel dobro izvežban pevski zbor knezoškofu pod oknico. — Drugi dan je blagoslovil prevz. knezoškof nagrobni spomenik dr. Lavoslava Gregoreca, nato pa še spominske plošče 64 v svetovni vojni padlim žrtvam. Pevski zbor je zapel žalostinko »Mir vam bodi!« Nato je sledila sv. birma. Ob priliki predzadnje sv. birme je blagoslovil presvitli tri nove zvonove, toda še brez največjega, letos je blagoslovil spominske plošče in grobni spomenik ter našel tukaj lepo prenovljeno cerkev.

Sv. Neža na Brdinah pri Guštanju Dne 29. julija t. l. je bil pri naši sicer v dolini skriti, a lepi in mnogo obiskovani cerkvi blagoslovljen tretji zvon. Med vojno so zasegli vse tri, da smo nekaj časa bili brez vsakega zvona. A radodarnost cerkvenih ključarjev in dobrih src iz domače selske fare kakor tudi iz sosednih župnij: guštanske, šentjanške, starotrške in koteljske, je nam v kratkem času oskrbela tri nove zvonove v glasovih G, H, D. Uglasitev se je Kranjski industrijski družbi na Jesenicah krasno posrečila in ji moramo izreči posebno priznanje in zahvalo. Tako so se naši zvonovi vredno pridružili sosedom guštanskim, ki izmed jeklenih tu v okolici pojo pač najlepše. V zvonik je spravil zvon brez vsake nezdode g. Fr. Kavc, tesarski mojster v Guštanju, ki mu bodi za to izrečena prav iskrena zahvala, kakor vsem drugim dobrotnikom. Bog povrni!

Sele pri Slovenjgradcu. V nedeljo, dne 29. julija, je proti večeru zadivjala čez naše hribe strašna nevihta z debelo točo. Sadno drevje leži vse križem. Tudi v gozdovih so izruvana stara in mogočna drevesa, polomljenih je neštevilno. Da je škoda na poljih velika, je naravno. Ljudje so se veselili, da bo po slabih prejšnjih letih vsaj letos boljše leto, a kratke pol ure je uničilo vse lepo

Vsi poskusi pokončavanja so bili zastonj, več ko so jih uničili, tem bolj so se razmnožile, pretila je že nevarnost lakote.

V tem pa pride nekega dne Koloman Šef, se postavi sredi vasi ter skliče vaščane in jim govori s silno resnim naglasom:

»Bog nas opominja, da spolnimo njegove želje, on hoče imeti tu cerkev božjega groba, kate-rega prenesejo angelci sem, kakor sem to že večkrat omenil; če ne, pa pridejo velike nesreče in bo konec sveta. Glejte, ali nimam prav? Ali ste že videli kdaj take živali hoditi po zemlji in uničevati poljske pridelke, ali ni to božji migljaj, da se zaobljubimo, pozidati kapelico v čast božjega groba.«

Vaščani so bili kakor prevzeti od teh besed; kakor bi jih nekaj navdahnilo, so zaklicali vsi:

»Koloman, ti imaš prav, Bog nas kaznuje, ker ne spoštujemo njegovega povelja, povej, Koloman, kaj naj storimo, na vse smo pripravljeni.«

In resni, stari možje kot prvi veljaki so stopili k Šefu, naj jim vse pove, kar želi. In ta je spoznal važnost trenutka ter ga porabil v to, da so mu vsi obljubili, pripraviti potrebni les za zgradbo kapelice.

Le eden ni verjel, bil je to stari Rotman, mož

že nad 80 let. Bil je globoko veren, zato pa te novotarije ni trpel in tudi ni nič dal na to, kar je pravil Koloman Šef.

Pa so slučaji, ki ravno vsled svoje posebnosti potrdijo pri večini ljudstva vero v to, kar drugi pripoveduje, med tem ko oni, ki se bojuje za resnico, trpi.

Nekaj dni potem, ko so sklenili prebivalci vasi Radehova trdno, da pripomorejo k stavbi kapelice, je prišla ponoči sem od Pohorja strašna nevihta s silno ploho. Lilo je celo noč in celi dan, da ste Velka in Bobovnica zapustili svojo strugo in se razlili po polju ter poplavalili vse; bilo je sicer nekaj škode, a glej čudo, tudi belih miši ni bilo več, vse je vzela voda, le na malem hribčeku, kjer je imel stari Rotman svoje njive, so še ostale. In prišli so možje iz Radehove, a še bolj njih radovedne ženske. Vsi so gledali in skleпали roke, češ, Bog je napravil čudež, Koloman Šef ima prav, Rotman je že kaznovan na tem svetu, ker se je spakoval in norčeval.

To je bilo za Kolomana Šef kakor voda na mlin.

»Vidite, dragi vaščani,« je pravil Šef ves navdušen, »Bog je storil čudež, sedaj pa takoj na delo, da pokažemo voljo, obljubo tudi spolniti.«

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjižga stane Din 15.-

npe in navdalo ljudi z bridkimi skrbmi za bodočnost. Da nam je odkrivalo strehe, polomilo in zdrobilo okna, je pri takem strašnem neurju tako naravno!

Pevski zbori! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—

Klemenčič:

Narodne šege in prazniki v Prlekiji.

Držimo se najprej koledarja.

Novo leto, Tri kralje in Svečnico oznanjajo koledniki.

Sv. Pavel, dne 25. januarja: Otroci zgodaj vstanejo, tresejo sadno dreve, da bolje rodi, krikajo ter se prekopicavajo. Iz gozda prinesejo več brinjevih grmov, katere na domu smodijo in razširjajo tako prijeten vonj.

Na Blažovo, dne 3. februarja, se ljudje čučkajo, ovijajo s pleteno blagoslovljeno svečo, ki na koncu gori, da jih kača ne piči.

Pust se slavi, kakor po drugih krajih, s pustnimi orači. Štiri enako oblečeni dečki z dolgimi belimi srjajami vrh topleje obleke, vlečejo plug, eden pluži, eden goni in poka z bičem. Kurent ali fašenk ima obrnjen kožuh, na glavi volovske rogove, na obrazu krinko, na zadnjici pa kravji zvonec. Nosač nosi v košu nabrana darila. — Pripeti se tudi, da orače tu in tam napodijo. Najtežje uideta seveda nosač s klobasami in jajci v košu in kurent s svojim zvoncem, ker se ga tudi v gozdu sliši kod beži, a zvonca si ne more hitro sneti. — Tudi zbijanje svinjskega piskra na kolu z zavezanimi očmi je v navadi na pust. — Odrastli fantje in dekleta plešejo popoldan in v noč do polnoči za debelo repo. — Gospodinje dajo jesti kuram v obroč.

Cvetna nedelja: Veliki presmeci

pomenijo pogum. Radi tega odrastli fantje ne vidijo radi pri mlajših velikih presmecov. Kaj radi jim prerezavajo presmece, da razpadejo v šibe. — Šibe blagoslovljenih presmecev se porazdele po stanovanjskih prostorih in po hlevih. Po ena šiba se vtakne za tram, vrže na streho, vtakne pri svinjaku, kravjem, konjskem hlevu. Popoldne se celo zanesejo šibe k že izvršenim setvam. K še neizvršenim setvam po Cvetni nedelji vzame gospodinja po eno šibo, ko gre sejat, ter jo vtakne v zemljo na ogon.

Na veliko soboto zvečer in nedeljo zjutraj kurijo vuzemice. Dekleta nesejo k maši v žepu fajgljevo seme. Lase si močno skuštrajo in jih spustijo daleč spod rute na čelo, da so fajglčki dvojni, košati. — Po maši posejejo seme na že prej v to svrhu pripravljene grede. Od blagoslova se da vsem domačim živalim, še čebelam pokusiti, le mački ne, ker blagoslov otepa. Kosti se shranijo na podstrešje ter se kuri z njimi ob nevihti, jajčne lupine se potrosijo okrog hiše v odvrčanje kač.

Jurjevo praznujejo edino le še pastirji. Pastirice spletejo na paši vence ter jih ovijejo kravam okrog rogov. Pastirji pokajo z biči ter odganjajo čarovnice.

Na Florijanovo morajo moški zakuriti, da pri hiši ne zgori. — Običajna jed na ta dan je cvrtje. Ponoči na Florijanovo gredo tudi fantje kuriti od hiše do hiše. Kmetice jim dajo jajca, katera si prihodnjo nedeljo sprajijo.

Pankracij, Servacij, Bonifacij, dne 12., 13. in 14. maja, slovijo kot ledeni možje.

Na binško nedeljo ženejo zgozdaj na pašo. — Kdor dolgo spi, je »finkoštna lüknja«.

Medard, Primož in Felicijan, dne 8. in 9. junija, so vremenski preroki. Vidovega dne 28. junija mora biti vsakdo črešenj sit.

Sv. Terezija dne 15. oktobra vabi v argatev.

Na god vseh svetnikov, dne 1. novembra, dobijo otroci štručke. Na večer se pusti na pogrneni mizi nekaj vina, katerega pridejo ponoči pit verne duše.

Sv. Martin dne 11. novembra krstí mošt v vino. V potoke naj bi se šlo z rešiti mošta lovit.

Sv. Barbara dne 4. decembra je otroški praznik. Otroci gredo od sosedo do sosedo. Prišedši v hišo, pozdravijo: »Bog vam daj dobro jutro in sv. Barbara!« Nato gredo v gosjem redu okrog mize in govorijo: »Bog vam daj dosta picik, dosta recik, dosta gosk, dosta puranov, dosta svinj, dosta krav, dosta konj, dosta kruha, malo dece!« — Hudomušni otroci pa žele malo kruha, dosta dece, vrhtega plantavo kobilo in daleč k mlini. — Med ceremonijo se vržejo otroci pod klop okrog peči. Kmetice jih navadno obdarijo s svežim kakor tudi suhim sadjem in orehi.

Sv. Miklavž dne 6. decembra se slavi kakor drugod po Sloveniji.

Sv. Lucija dne 13. decembra je tudi otroški praznik. Preoblečeni odrastli jih strašijo z na krožniki izkopanimi očmi, katere so dobili pri mesarju, ali jih imajo od zaklane domače perutnine. Otroci morajo moliti in obljubiti, da bodo pridni. Nato se jih istotako obdaruje.

Na sveto noč je luč, dokler se ne vrnejo ljudje od polnočnic. Fantje, ki imajo opravljati konje, si nasipljejo v žep pšenice. Ko se vrnejo od polnočnic, dajo jo zobati konjem.

Največji otroški praznik pa je izvestno pametiva dne 28. decembra. Otroci se oborožijo z dolgimi šibami, fantje tu in tam tudi s kordabači, ki so si jih iz vrbe sami spletli. Dečki obesijo čez rame kanjer (torbo), a deklice vzamejo cekar za darila. Prišedši k hiši pozdravijo: »Dober dan vam Bog daj in sv. pametiva!« Nato se prične znana ceremonija. Domači jih obdarijo. Otroci se pa zahvalijo: »Bog vam daj tako repo, kot je moja glava in tak lan, kot je moja šiba.«

»In začela se je stavba kapelice. Eden je dal nekaj dreves, drugi so tesali, tretji so vozili stavbeni les na lice mesta in sicer na mali hribček tik pred trgov Sv. Lenarta, kjer je stal, kakor so pravili ljudje, nekdanj grad. Hitro so napravili luknje za sohe, krepko so prijeli vsi, kmalu so bili postavljeni stebri, v naglici so bile obite stene z deskami. Napravili so tudi streho, katero so pokrili z listjem in mahom, češ, drugo leto se napravi že lepša streha.

V kratkem je stala na griču mala kapelica. Njena notranjost je bila še priprosta. Stene so bile gole, le nasproti vhodu je bil pribit velik križ, na katerem je visel kip Križanega. Ob vsaki strani sta stali dve sveči, kakor tudi spodaj pri nogah.

A Koloman Šef ni miroval, šlo mu je za to, da dobi čimpreje sredstva za pozidanje večje cerkve, ki bi bila veličastno svetišče za božji grob, ki bi naj našel tukaj svoje mesto. Obhodil je še enkrat vse kraje ter prosil za darove. Obrnil se je tudi do oskrbnika v Hrastovcu Mihaela Trenak.

Šefu je bilo znano, da je bil Trenak oskrbnik že pri očetu sedanjega graščaka, ki je bil naklonjen protestantizmu in imel celo nekaj časa

predikanta v hrastovškem gradu, ki pa je moral zapustiti ta kraj, ker tega ni trpela graščakinja Margareta.

Oskrbnik Trenak, ki se je napram graščakinji delal vnetega katoličana, je v svojem srcu bil naklonjen krivi veri. Slišal je tudi o skakačih in njih stremljenju in bil vsled tega radoveden, zvedeti kaj natančnejšega o cilju, ki ga zasleduje ta družba.

Zato se je prav razveselil, ko je prišel neki večer k njemu Koloman Šef.

Poznal ga je kot svojega podložnika, ko je prišel v grad na delo; ugajala sta mu njegova resnost in nastop, bilo je videti, da je nekaj posebnega in ima na sebi neko privlačno moč.

»Kaj pa je Koloman,« nagovori ga Trenak nenavadno prijazno, »kaj te privede še v pozni uri sem, ali je kaj tako nujnega?«

»Spoštovani gospod oskrbnik,« pravi Šef ponižno in se globoko prikloni, »vzeli ste mi besedo iz ust, kako ste mi olajšali pot, ko ste tako milostni.«

»Kaj pa takega, Šef,« praša Trenak, kateremu so te besede očividno ugajale, ter mu celo veli, da sede na klop pri dverih.

Dalje bo sledilo.

Plakate za veselje in prireditve naročajo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

Glas v „Slov. Gospodarju“ ima največji uspeh!

Do sedaj najcenejša trrdka v državi!

Skladničar: Meinel & Herold

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGER, MARIBOR, ŠT. 106-A.

Violine od Din 95.— d. Ročne harmonike od 85.—
Tamburice od Din 98.— d. Gramofoni od 345.—
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega Vam pošljemo brezplačno. 769

Maline

kupuje po najvišji ceni
Podravska Industrija sadnih izdelkov, Maribor,
Trubarjeva ulica 2. 760

Kmetje

zamenjate in prešate najbolje v tovarni bučnega olja

I. Hochmüller v Mariboru

Pod mostom 7, desni breg 828

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svoje bogate zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobne in na debelo.

Na drobne in na debelo.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 P. Z. Z. D. Z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6°/₁₀₀

na trimesečne odpovedi po 7¹/₂

Vaš denar ima pri meni večjo vrednost!

Vi kupite pri meni po zelo zmernih cenah prav dobro blago. Počastite me s svojim obiskom in pretehtajte sami resničnost gornje trditve!

Kolarič Franc,

trgovina, APAČE

668

Vreče za hmelj

pro m od Din 7.50 naprej kakor tudi veliko izbiro vsakovrstnega stofa v brezkonkurenčnih cenah priporoča manufaktorna

veletrgovina **ANTON MACUN**

Gosposka ul. 10 - Maribor - Gosposka ul. 10 912

Krekova posojilnica v Mariboru

482 reg. zadr. z neom. zav.
Meljska cesta št. 10

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu osebnemu poroštvu in na vknjižbo, Somišljeniki, naložimo svoje priliranke le v svojih hranilnicah ki nam nudijo najboljšo varnost.

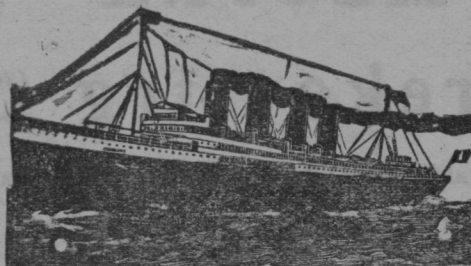
„... Vaš izvrsten Thürpil je kot preprečevalno sredstvo pri driski telet celo v najtežjih slučajih od najboljšega uspeha.“
F. B. grajščak in G.

Thürpil se dobi pri živinozdravnikih in lekarnarjih. Zahtevajte pristen Thürpil in odklonite nadomestilo.

Edini izdelovatelj:
CL. LAGEMAN, CHEM. FABRIK AACHEN.
Zastopstvo:
»Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 3.

FRANCOSKA LINIJA — FRENCH LINE CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE

Za severno Ameriko in Kanado največji in najlepši brzoparniki. Havre New-York samo 5½ dni čez morje, Uruguay, v južno Ameriko, Argentinijo, Chile, vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije.

Cie. Chargeurs-Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna postrežba, vino brezplačno. Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik IVAN KRAKER, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica šte. 35.

473

Največja izbira
vsakovrstne svile

že od Din 24.— naprej
84 se dobi pri

L TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Borovnice
plačuje najbolje Podravska industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 758

Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj

(Koncesijoniran od ministristva za trgovino in industrijo v Beogradu.)

NOVO! Učni predmeti: **NOVO!**

enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo, trgovsko računstvo, trgovska korespondenca in kentorna dela, trgovinstvo in menično pravo, blagoznanstvo,

trgovski zemljepis, lepopisje, slovenska stenografija, nemška stenografija, strojepisje, slovenščina, srbohrvaščina, nemščina, italjanščina (neobvez. predmet).

Začetek dne 3. septembra 1928.

Prospekti in vpisovanja pri tvrdki Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, SLOVENSKA UL. 7, telefon 100.

UVAŽUJTE!

Opozarja se posebno na to, da je trgovski tečaj Ant. Rud. Legat prvi in edini v Sloveniji, kateri je državno koncesijoniran. Imenovani tečaj se torej ne sme zamenjati z drugimi oglasi pod »posamezni pouk«, kateri vzbujajo mnenje, kot da so oblastveno dovoljeni. Spričevala enoletnega trgovskega tečaja Ant. Rud. Legat bodo od zastopnika ministristva podpisana in imajo torej državno vrednost. 901

Volneno, belo in pisano platne, hlačevino, kambrike, delene, srajce, nogavice, kravate, dežnike itd. kupite najceneje pri tvrdki **Alojz Drofjenik, Celje** samo Glavni trg št. 9 samo Vsakovrstni ostanki za polovično ceno. 557

Na drobno! Na debelo!

Zelevnina

Anton Brenčič
v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih potrebščin 806 ter vsakovrstno orodje za obrt.

Ugodne cene. Točna postrežba.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICE V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad Din 60.000.000. — Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-
sestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmeti posojilnici, Ljudska posojilnica je Vaš zavod. Poslužujte se ga!